

Årsberetning » 2021

VISJON

Rent vann – vår framtid

Norsk Vann er den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen. Organisasjonen skal bidra til rent vann og en bærekraftig utvikling av bransjen gjennom å sikre gode rammebetingelser, kompetanseutvikling og samhandling.

- 2 Visjon, om Norsk Vann, innhold
- 3 Direktørens tilbakeblikk på 2021

4 SYNLIGHET I MEDIA: GJENNOMSLAG, IKKE BARE OPPSLAG

HOVEDMÅL 1: NORSK VANN SKAL SIKRE VANNBRANSJEN GODE OG FORUTSIGBARE RAMMEBETINGELSER

- 6 Ny kommunikasjonsstrategi
- 7 Kampanje for økt politisk gjennomslag
- 8 Arendalsuka, møtepunkter med de politiske partiene, internasjonalt samarbeid
- 9 Nasjonalt brukerforum
- 10 Høringsuttalelser

HOVEDMÅL 2: SIKRE AT VANNBRANSJEN HAR FREMTIDSRETTET KOMPETANSE

- 12 Kurs, beredskap og krisehåndtering
- 13 Omorganisering av driftsoperatørkurs, konferanser
- 14 ADK-ordningen, Nasjonalt senter for vanninfrastruktur
- 15 Rekruttering traineeVANN, samarbeid høyskoler og universiteter, VA-yngre, justilbudet
- 16 Resultater fra Norsk Vann-prosjekt, rapporter

HOVEDMÅL 3: STIMULERE TIL INNOVASJON OG AT VANNBRANSJEN TAR EN TYDELIG POSISJON I DET GRØNNE SKIFTET

- 18 Nasjonal bærekraftstrategi, teknologiutvikling og innovasjon
- 19 Sirkulær økonomi

HOVEDMÅL 4: NORSK VANN SKAL STIMULERE TIL ØKT EFFEKTIVITET OG GJENNOMFØRINGSEVNE I VANNBRANSJEN

- 20 Arbeidsgruppe for effektiv organisering, arbeidsgruppe smarte vannmålere
- 21 Vannstandarden, bedreVann-resultater

ORGANISASJON

- 22 Medlemskontakt og sekretariat
- 23 Valgte organer
- 24 Sekretariatet
- 26 Økonomi, medlemmer
- 27 Styrets beretning
- 28 Regnskap, balanse, noter
- 34 Revisors beretning
- 36 Kursoversikt
- 37 Medlemsoversikt

Direktørens tilbakeblikk på 2021

Relasjoner gjør at vi mennesker føler oss sett - det skaper tilhørighet og fellesskap. En forutsetning for dette er at vi kan møtes, se og snakke med hverandre. Pandemien fortsatte å sette oss på prøve i 2021, og vi har vært nødt til å finne nye arbeidsmåter som kan bygge og ivareta gode relasjoner, både internt i organisasjonen vår og med omgivelsene. Jeg mener Norsk Vann har lyktes godt på dette området. Vi har tilegnet oss mye ny kompetanse og utviklet gjennomføringskraft, som gjør at vi blant annet holder en svært høy kvalitet på våre produksjoner.

Gjennom året vokste det også fram et behov for å kunne gjennomføre arrangementer hvor man kunne delta både fysisk og digitalt. Det er gode grunner til at vi også etter pandemien skal fortsette å ivareta dette aspektet. For mange av våre medlemmer er det krevende å ta helt fri for å kunne reise på arrangementer. Ved å tilby digitale løsninger blir våre tilbud mer tilgjengelige og kan nå flere. Redusert reiseaktivitet bidrar også positivt i forhold til klimaavtrykket. En svært dedikert og dyktig gjeng med ansatte i Norsk Vann har vært en avgjørende forutsetning for at vi har klart å levere gode arrangementer på nye måter. De har tilegnet seg mye kompetanse og strekt seg langt for at dette skulle bli så bra.

En av Norsk Vanns viktigste oppgaver er å jobbe med interessepolitikk på vegne av bransjen. I andre halvdel av 2020 besluttet vi å dra i gang en kampanje, som gikk frem til etter stortingsvalget 2021. Vi ønsket både å få et avtrykk i ny regjeringsplattform, og å etablere en bedre problemforståelse for de utfordringene bransjen står overfor i årene som kommer. Vi lyktes med å få inn viktige momenter i Hurdalsplattformen, og det er nå langt flere av de nasjonale politikerne som er blitt klar over framtidens utfordringer og at staten må mer aktivt på banen for å sette bransjen i stand til å løse oppgavene på en trygg og bærekraftig måte.

Stramme tidskrav setter alle deler av bransjen på prøve. Kompetanse og kapasitet ser ut til å bli en særlig utfordring, både for kommunene, leverandørindustrien og regional stat, når avvikene på avløpsområdet skal lukkes gjennom store investeringer i ny infrastruktur. Det er åpenbart at dette vil påvirke kommuner i hele landet.

Vannstandarden skal erstatte VA-norm og VA/miljøbladene. Formålet er å beskrive hvilke krav kommunene, både som eier og myndighet, stiller til vann- og avløpsanlegg, og gi veiledning om hvordan kravene kan innfris. Vannstandarden skal være kommunenes foretrukne beslutningsgrunnlag for forvaltning, etablering og drift av vann- og avløpsanlegg. Jeg opplever at dette er et svært etterlenget produkt ute blant medlemmene. Planen var å lansere første del av den nye Vannstandarden i løpet 2021, men på grunn av forhold som vi ikke rår over ble arbeidet dessverre forsinket. Konsekvensene av dette er at vi må smøre oss litt med tålmodighet godt inn i 2022.

Både nasjonale og lokale politiske myndigheter har naturlig nok vært travelt opptatt med pandemien dette året. Det snevrer inn rommet for andre aktuelle saker. Det at vi allikevel har klart å levere på mange av de målene vi satte oss, skyldes både dyktige ansatte og våre aktive medlemmer. At vi sammen evner å løse oppgavene gir grunn til optimisme også for framtiden, selv om vi vet at utfordringene blir enda tøffere. Skal vi løse rekrutteringsutfordringene, gjennomføre nødvendige investeringer, møte klimaendringene og innfri miljøkrav og tøffe tidsfrister, må vi evne å tenke nytt, finne nye måter å samhandle på og fortsatt dyrke samholdet i bransjen. Vi må fortsette å vise frem og snakke om betydningen av de livsviktige tjenestene vi forvalter, og hver dag leverer til landets innbyggere. Jeg er stolt av hva vi får til i denne bransjen!

Hamar, april 2022

Thomas Breen

Thomas Breen

Thomas Breen,
direktør i Norsk Vann

Synlighet i media: Gjennomslag, ikke bare oppslag

Norsk Vann fikk betydelig oppmerksomhet i mediene landet over i forbindelse med utgivelsen av rapporten «Kommunalt investeringsbehov for vann og avløp 2021 – 2040». Lanseringen ble fulgt opp med pressemelding, direkte innsalg i utvalgte medier og kronikker i landets lokalaviser, der det ble gjort et poeng av at innbyggerne i Norge må regne med å betale langt mer for vann- og avløpstjenestene i årene som kommer. I tillegg ble rapporten hyppig gjenstand for innlegg og foredrag på egne og eksterne konferanser.

Oppmerksomheten rundt rapporten ga anledning til å diskutere kompleksiteten i utfordringsbildet og rammebetingelsene som påvirker kommunenes evne til å levere gode vann- og avløpstjenester til sine innbyggere. Da saken var fersk i mediene tok Norsk Vann kontakt med alle de politiske partiene på Stortinget og deres representanter i Kommunal- og forvaltningskomiteen og Energi- og miljøkomiteen. I løpet av våren hadde vi møter med nesten alle partiene som var representert i disse to viktige komiteene. Her fikk vi blant annet drøftet behovet for en helhetlig vanntjenestelov, bransjens behov for kompetanse og kapasitet, klimatilpasning, nødvendigheten av innovasjon

og teknologiutvikling for å kunne investere og løse utfordringene på en langsiktig og bærekraftig måte, samt behovet for nødvendige avklaringer rundt ansvar og finansiering av overvannstiltak, gjødselvarerforskriften og nasjonal beredskap for nød vann, for å nevne noe.

Vinklingen på gebyrøkning og forbrukerperspektivet gjør saken interessant også for lokalaviser, og det ble skrevet mange ledere, kommentarer og leserinnlegg med utgangspunkt i investeringsbehovet og gebyrutviklingen. Slike saker bidrar til å synliggjøre vann og avløp, og gjør innbyggerne mer mottakelige for kunnskap om hva som ligger bak de kommunale vann- og avløpstjenestene. Det tvinger også lokalpolitikere og kommuneadministrasjonene til å ha et bevisst forhold til de selvkostfinansierte tjenestene.

Investeringsbehovet og utfordringene knyttet til rekruttering av kompetanse til vannbransjen ble også hovedtema i debatten Norsk Vann arrangerte under Arendalsuka. Her ble fremtredende politikere invitert til å diskutere dette med oss i innspurten av stortingsvalgkampen.

Generell synlighet av bransjen

Norsk Vann har i 2021 også gjort vannbransjen synlig med artikler i flere innstikk til Aftenposten. Vi hadde lederartikkelen i temaavisen «Vårt vann» der vi viste hvordan vann- og avløpssektoren allerede i lang tid har vært under kraftig press som følge av klimaendringer. Oppfordringen vår til sentrale myndigheter var å få fart på

Faksimile Klassekampen august 2021

Debatt

Behov for å styrke kompetansen og kapasiteten i kommunene

Staten må være sitt ansvar bevisst og sikre kommunene tilgang på nok og riktig kompetanse til å håndtere morgendagens utfordringer.

Kritisk: Staten må bidra til at det utdannes nok folk til arbeidet med denne kritiske infrastrukturen, som vann og avløp er, skriver innsenderen. Foto: Mostphotos

Thomas Langeland Jørgensen

Stabsleder kommunikasjon og samfunnskontakt, Norsk Vann

Publisert: 16.07.21, 10:00

Dette er et debattinnlegg. Teksten står for skribentens regning. Vil du delta i debatten, kan du sende ditt innlegg til [Nasjonen her](#).

SSBs befolkningsframskriving for kommunene fra 2020 viser at landets befolkning sentraliseres. Befolkningsveksten er særlig tydelig på Østlandet, og i og rundt de store byene. Mange av kommunene med befolkningsnedgang ligger i distriktene. En konsekvens av denne sentraliseringen er en sterkere aldring i bygdekommunene.

Faksimile Nationen juli 2021

klimatilpasning av lov- og regelverk som setter vannbransjen i stand til å investere i kvalitet og bygge for fremtidens klimautfordringer. I temaavisen «Kritisk infrastruktur» fokuserte vi på den usynlige infrastrukturen vi alle trenger, og løftet frem behovet for mer samarbeid om forskning, utvikling og innovasjon for å trygge gode tjenester til innbyggerne.

Gjennom året har vi fått på trykk/nett flere kronikker i lokal- og regionaviser, med mål om å øke synligheten, kunnskapen og interessen for vann og avløp hos innbyggerne. Vi har forsøkt å knytte oss på aktuelle hendelser eller saker, og har i tillegg til investeringsbehov og gebyrvekst blant annet adressert behovet for å få ungdom inn i bransjen, utfordringene med styrtregn og overvann, behovet for å ta vare på vannkretsløpet, hvorfor toalettet ikke må brukes som søppelbøtte, kommunenes behov for kompetanse og kapasitet, for å nevne noen.

I forbindelse med at den nye regjeringen skulle sette seg ned og formulere sin politiske plattform, skrev vi en kronikk i Nationen der vi la frem vannbransjens forventninger, med særlig vekt på behovet for klimatilpasning.

I desember lanserte vi kampanjen «Det må du nesten bare drite i», sammen med Hold Norge Rent og Loop/Sortere.no, som har til hensikt å gi folk kunnskap om hvordan søppel som kastes i toalettet kan ende opp som et forurensningsproblem i naturen og havet. Kampanjen fikk litt oppmerksomhet i mediene, og endel kommuner har fulgt opp blant annet ved å invitere lokalavisa med ut på pumpestopp for å vise innbyggerne konsekvensene av at våtservietter, plastsøppel, bind og tamponger havner i avløpet. Kampanjen fortsetter i hele 2022.

Norsk Vann vil fortsette med målrettet kommunikasjon for å gjøre vann- og avløpssektoren mer synlig for landets innbyggere, og på den måten hjelpe kommunene med å få løftet VA opp på sakskartene, skape forståelse for VA-relaterte rammebetingelser og berede grunnen for nødvendige og bærekraftige investeringer.

Synlighet i form av medieoppslag er ikke et mål i seg selv, men nødvendig for å kunne bygge kunnskap, endre holdninger og få til ønskede handlinger – både hos innbyggerne, kommuneledelsene og hos sentrale myndigheter – som hjelper bransjen med å håndtere utfordringene den står overfor.

HOVEDMÅL 1:

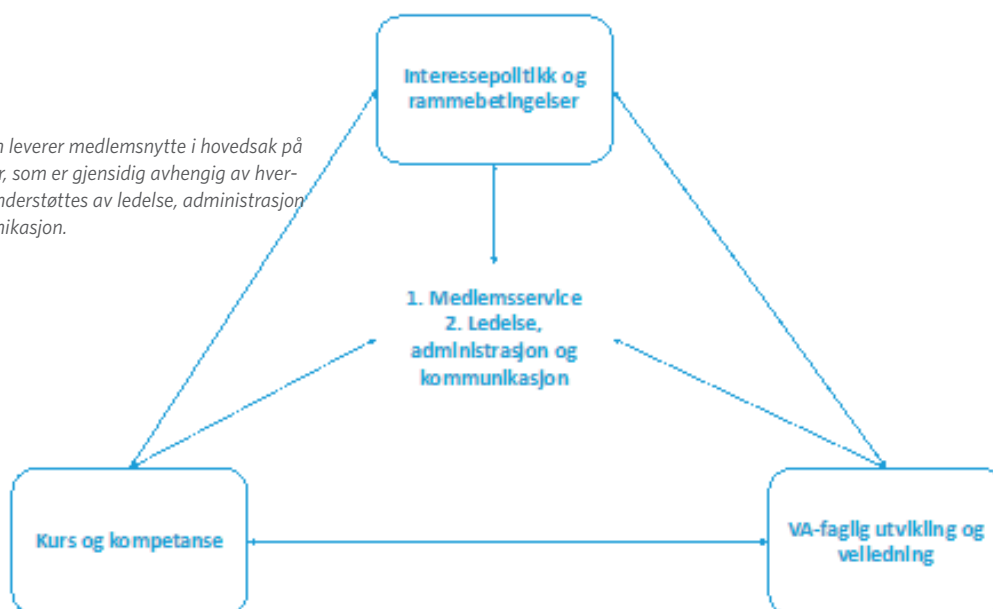
Norsk Vann skal sikre vannbransjen gode og forutsigbare rammebetingelser

Ny kommunikasjonsstrategi

Gjennom vårhalvåret ble det utarbeidet en ny kommunikasjonsstrategi for Norsk Vann, hvor hele sekretariatet var involvert. Samfunnskomiteen var også delaktig i å gi innspill til strategien. Styret i Norsk Vann vedtok kommunikasjonsstrategien i sitt styremøte 6. september.

Norsk Vanns kommunikasjonsstrategi skal bidra til å øke organisasjonens synlighet og relevans, og styrke Norsk Vann i rollen som den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen. Norsk Vann sitt formål er å bistå kommunene med å sikre innbyggere og næringsliv nok og trygt vann i springen, og forsvarlig rensing av avløpsvann før det tilbakeføres til natur og miljø. Norsk Vanns kommunikasjonsstrategi skal således skape verdi og effekter for vannbransjen spesielt, og for samfunnet generelt.

Norsk Vann leverer medlemsnytte i hovedsak på tre områder, som er gjensidig avhengig av hverandre og understøttes av ledelse, administrasjon og kommunikasjon.

Kommunikasjonsmålene tar utgangspunkt i Norsk Vanns overordnede strategiplan, og er operasjonalisert ut ifra spørsmålet; hvordan kan kommunikasjon være et verktøy som bidrar til at vi når vårt potensial i virksomhetsideen og de viktigste målsettingene?

Kommunikasjonsmål	Målgrupper	Strategiske grep
- Norsk Vann skal oppleves som en relevant, tillitsvekkende og faglig sterk aktør som skaper verdi for samfunnet - Norsk Vann kommuniserer helhetlig, åpent og profesjonelt - Ansatte har tilhørighet til, og er stolte av, Norsk Vann som arbeidsplass	- Interkommunikasjon - Medlemskommunikasjon - Myndighets- og samfunnskontakt	- Kommunikasjon er integrert i all virksomhet - Kommunikasjonen er proaktiv - Styrke medlemskommunikasjonen

Kampanje for økt politisk gjennomslag

Norsk Vann har i mange år jobbet for å få på plass lovverk som setter kommunene bedre i stand til å løse utfordringene de har knyttet til vann og avløp, herunder håndtering av overvann. I 2020 lanserte Norsk Vann en kampanje med mål om å sette vannbransjens fotavtrykk i regjeringserklæringen etter valget i september 2021. Derfor er det gledelig at den nye regjeringen i sin regjeringsplattform varsler at de vil fremme forslag om en «sektorlov for vann».

Bransjen har lenge etterspurt en helhetlig vann- og avløpstjenester til innbyggerne. Det har derfor vært et prioritert område for Norsk Vann å påvirke, ved siden av å få oppmerksomhet rundt det store investeringsbehovet og behovet for å sikre kompetanse til bransjen.

– Derfor er det svært gledelig å lese den politiske plattformen som ble lagt fram i oktober. Der sier regjeringen at de skal bidra med løsninger til kommunenes arbeid med å tette etterslepet på rehabilitering og bygging av vann- og avløpsnett, og at de skal fremme forslag til en egen sektorlov. Det er vi veldig fornøyde med, sier direktør i Norsk Vann, Thomas Breen.

– Vi er også glade for at regjeringsplattformen anerkjenner at behovet for klimaforebygging og klimatilpasning blir viktig fremover. Kommuner og selskaper arbeider fortløpende med å tilpasse vann- og avløpstjenestene til den nye klimahverdagen, men det er både kostbart og praktisk utfordrende å tilpasse infrastrukturen til ekstreme nedbørsmengder, flom og tørke, påpeker Breen.

Norsk Vann skal nå jobbe for at detaljeringen i lovarbeidet blir så god som mulig, slik at lovverket blir et godt verktøy for bransjen.

– Vi skal være en aktiv og konstruktiv partner i innspills- og høringsprosesser, og i andre relevante sammenhenger, lover Breen. Våre medlemmer er nemlig utålmodige for å få dette på plass.

Allerede i 2004 laget Norsk Vann en rapport hvor behovet for en egen sektorlov for vann og avløp ble drøftet. I de påfølgende årene har temaet vært gjenstand for debatt i Stortinget i flere sammenhenger, uten at det har ført til konkrete resultater. I 2015 laget Norsk Vann en ny rapport som beskrev hvordan en slik

lov kunne se ut. Dette året ble også NOU 2015:16 lagt fram som beskriver behovene for avklaringer knyttet til håndtering av overvann. De siste to årene har disse temaene vært diskutert i møter med alle de politiske partiene på stortinget. Det ble også i vår fremmet et representantforslag fra SV som berørte dette.

– At en ny regjering nå i sin politiske plattform sier at både klimatilpasning, lovarbeid og bidrag for å få gjort noe med investeringene skal prioriteres er derfor en viktig seier for vannbransjen, avslutter Breen.

Representantforslag fra SV

Faksimile Nettavisen oktober 2021

Norsk Vann arrangerte debatt under Arendalsuka

Arendalsuka

Arendalsuka betyr travle dager for landets politikere. Hundrevis av interessegrupper, organisasjoner og gode samfunnsformål kjemper om oppmerksomheten deres, gjennom mer enn 1000 arrangementer, stands på gater og torg og mer uformelle møter i havnebyens restauranter. Norsk Vann har tradisjon for å delta i denne lobbyistenes festuke, og stiller opp sammen med Arendal kommune på det som til tider uten tvil er Arendalsukas mest populære stand. Utdeling av vannflasker er alltid populært, særlig når sommerværet slår til. Norsk Vann arrangerte også debatten «Investerings- og kompetansebehov i vann- og avløpssektoren» under Arendalsuka. Med i panelet var politikerne Eirik Sivertsen (Ap), Liv Kari Eskeland (H) og Ola Elvestuen (V), i tillegg til Truls Inderberg fra Norconsult, Kjetil Lein fra NITO og Sjur Tveite fra Nasjonalt senter for vanninfrastruktur.

Møtepunkter med de politiske partiene

Gjennom året har Norsk Vann hatt flere møter med de politiske partiene på Stortinget. Etter fremleggelsen av den nye rapporten om det kommunale investeringsbehovet, brukte vi anledningen til å invitere oss inn for å snakke om dette, samt rekrutteringsbehovet, myndighetskrav, kapasitet hos den regionale stat, gjødselsvareforskrift, overvann m.m. I mars og april gjennomførte vi møter med Venstre, Senterpartiet, SV, MDG, Fremskrittspartiet, Høyre og Arbeiderpartiet. Etter valget og sammensetning av nytt Storting i oktober, og deltagelse på statsbudsjettforhøring i Stortinget, inviterte vi oss inn til de nye stortingsgruppene, og hadde møter med SV og Senterpartiet i desember. Flere møter ble avtalt og

gjennomført i 2022. I desember var Norsk Vann også i møte med politisk ledelse i Nærings- og fiskeridepartementet om investeringsbehovet og fremtidige eksportmuligheter.

Samarbeid med KS og dialog med kommunedirektører
Det har vært et mål å få tettere samhandling med KS for en del av de utfordringene bransjen står overfor. Det er faste møter mellom NV og KS hvor avdelingsdirektør for de kommunaltekniske fagene i KS møter direktøren i Norsk Vann. Det har utover dette blitt et behov for å få forankring både hos administrerende direktør og områdedirektør for samfunn. Samtalene har vært knyttet til flere temaer som f. eks klimatilpasning, organisering, rekruttering, investeringsbehov og tøffe tidsfrister fra myndighetene på avløpsområdet. Vi hadde en grundig runde med kommunedirektørutvalget hvor vi også redegjorde for disse problemstillingene. På slutten av året ble det klart at KS ønsket å kjøre en prosess for å løfte fram VA mot landsstyremøtet i mai 2022.

Internasjonalt samarbeid

Nordisk

Norsk Vann har et godt samarbeid med søster-organisasjonene i Sverige, Danmark og Finland. Det utveksles erfaringer både på direktørnivå og på faglig nivå, og det samarbeides om å arrangere nordiske konferanser. I 2021 ble NORDIWA – Nordisk avløpskonferanse – arrangert med Sverige som vertsnasjon.

De nordiske vann- og avløpsselskapene har samarbeidet om et felles prosjekt med tittelen “Nordic position Climate mitigation”. Det overordnede målet for prosjek-

tet er komme til en felles forståelse av nasjonale modeller for reduksjon av klimagasser, og å bli enige om prinsipper for klimagass-modeller for den nordiske vannbransjen. Alle de nordiske landene har etablert, eller er i ferd med å etablere, nasjonale klimagass-modeller, og det har ikke vært et mål å lage en felles nordisk modell. I forbindelse med prosjektet ble det også arrangert en egen workshop om dette temaet under NORDIWA høsten 2021.

Europeisk

Norsk Vann er medlem i EurEau, den europeiske paraplyorganisasjonen for nasjonale interesseorganisasjoner på vannområdet. EurEau har et lite sekretariat i Brussel med 6 personer, og er viktig for påvirkning av rammebetingelser fra EU. Sentrale rammebetingelser som drikkevannsdirektivet, avløpsdirektivet, slamdirektivet og vanddirektivet er sentrale i dette arbeidet. I 2021 har det vært særlig stor aktivitet i forbindelse med pågående revisjon av avløpsdirektivet. Direktivet ble innført i 1991, og tatt inn i norsk lovgiving ved inngåelsen av EØS-avtalen i 1994. Det reviderte avløpsdirektivet vil dermed få avgjørende betydning for det norske regelverket for lang tid framover.

Takket være stor innsats fra EurEaus sekretariat og aktive medlemmer, er det i løpet av 2021 produsert 11 briefing notes og 9 posisjonsdokument, i tillegg til andre innspill til høringer og direkte dialog med EU-kommisjonen. Påvirkningsarbeidet foregår både på EU-nivå og i de respektive medlemsland, ved formell og uformell kontakt med politikere og byråkrater.

Det er etablert et godt nordisk samarbeid i EurEau for å samordne synspunkter som er viktige å fremme fra et nordisk ståsted. I tillegg deltar de nordiske representantene aktivt i arbeidet via sentrale posisjoner i de ulike arbeidsgruppene.

Norsk Vann er representert i EurEaus generalforsamling og de tre fagkomiteene med følgende representanter fra medlemmene og sekretariatet:

Generalforsamlingen: Arne Haarr, Norsk Vann
Komite 1 (vann): Kjetil Furuberg, Norsk Vann
Komite 2 (avløp): Kristine Akervold, Bergen kommune og Arne Haarr, Norsk Vann
Komite 3 (økonomi og jus): Kari E. Fagernæs, Oslo kommune og Elin Riise, Norsk Vann

Globalt

Norsk Vann er «governing member» og nasjonalt sekretariat for International Water Association (IWA) og deltar i den nordiske undergruppen NORDIWA. I Norge er det en egen nasjonalkomite for IWA, bestående av representanter fra anleggseiere, sentrale myndigheter, forskning og undervisning, rådgivere, leverandører og Norsk vannforening. Komiteen ledes av Magnar Sekse fra Bergen Vann, med Arne Haarr fra Norsk Vann som sekretær. Norsk Vann deltar i programkomiteen til IWAs spesialistkonferanse om "Water Safety Planning" som skulle vært arrangert i Narvik sommeren 2021. Konferansen er utsatt til sommeren 2022. Annethvert år arrangeres den internasjonale konferansen World Water Congress and Exhibition. I 2022 arrangeres kongressen i København, to år senere enn planlagt.

Nasjonalt brukerforum for vannbransjen

Nasjonalt brukerforum for vannbransjen ble opprettet som et samarbeidsorgan mellom organisasjonene som representerer brukerne av vann- og avløpstjenester og Norsk Vann. Hensikten med disse møtene er informasjons- og kunnskapsutveksling, med fokus på mulige felles interessepolitiske tema.

Det ble gjennomført to møter i forumet i 2021. Det store investeringsbehovet i kommunal VA-infrastruktur, og konsekvensene det får for gebyrer, har vært naturlig å diskutere i brukerforumet. Bransjens utfordringer knyttet til rekruttering av kompetanse og kapasitet, og organiseringsdebatten som følge av både Norsk Vanns arbeidsgruppe og departementenes mulighetsstudie, er eksempler på saker som har vært diskutert. Forumet har også blitt grundig orientert om Norsk Vanns arbeid for å få oppmerksomhet rundt og gjennomslag for viktige rammebetingelser og interessepolitiske saker, som er viktige for trygg og bærekraftig leveranse av vann- og avløpstjenester til innbyggerne i hele landet.

Høringsuttalelser i 2021:

– alle uttalelser kan leses på norsk vann.no

Å gi uttrykk for vannbransjens meninger og synspunkter på forskrifter, lover, proposisjoner, og å gi andre innspill til statlige myndigheter, både direktorater, departementer og regjering/Storting, er viktig i arbeidet med å påvirke rammebetingelsene for bransjen. Dette er et prioritert område for Norsk Vann. Vi publiserer høringer på vår hjemmeside, så medlemmene kan gi sekretariatet innspill på hva som er viktig å få med i høringsuttalelsene.

Storingshøring om Klimaplanen 2021–2030

Norsk Vann deltok på høring i Energi- og miljøkomiteen på Stortinget 2. februar, om den fremlagte Klimaplanen for 2021–2030 (Meld. St. 13 2020–2021). I høringen viste vi til den nye rapporten om det kommunale investeringsbehovet og klimaendringene. Klimaendringene har allerede ført til merkbare endringer i vannkretsløpet. For vannbransjen er det mange steder svært kostbart og praktisk utfordrende å tilpasse infrastrukturen til de ekstreme nedbørsmengdene vi har sett eksempler på de siste årene. Vi venter fortsatt på statlig oppfølging av mange av tiltakene fra Overvannsutvalget. Det ble også pekt på viktigheten av å kunne få klare rammebetingelser for håndtering av avløpsslam.

Godkjenningsordning for bilvask

Norsk Vann sendte inn høringsuttalelse til Arbeids- og sosialdepartementet om forslag om å etablere en godkjenningsordning for bilvask, dekkskift og dekkklagring.

Utslipp av forurensninger til kommunalt avløpsnett gjør det vanskeligere for kommunene å drive avløpsrensaneanleggene på en god måte, og som samtidig sikrer at utslippene fra avløpsrensaneanlegg ikke medfører uønsket forurensning av vannforekomstene

Norsk Vann har sendt inn høringsuttalelse til Arbeids- og sosialdepartementet om forslag om å etablere en godkjenningsordning for bilvask, dekkskift og dekkklagring.

eller av avløpsslam. Bestemmelsene i forurensningsforskriften om utslipp av oljeholdig avløpsvann har, siden de ble innført og myndigheten ble overført til kommunene, vært krevende for kommunene å forvalte.

Norsk Vann støtter alle tiltak som kan gjøre kontroll og oppfølging av dette lettere, og vi støtter derfor helhjetet forslaget om en godkjenningsordning for seriøs bilvask, som inkluderer krav til dokumentasjon av gyldig utslippstillatelse og gyldig serviceavtale, slik det er foreslått i høringsforslaget. Et slik tiltak vil være ett av flere nødvendige tiltak for å beskytte avløpet som en sårbar resipient, og for å nå målene i vannforskriften.

Dok8: 216 S om nødvendige tiltak for å sikre vann og avløp

27. apr. 2021 | Høringsuttalelser, Kommunebeslutninger

Norsk Vann har levert skriftlig høringsuttalelse til behandlingen av representantforslaget SV161 fremmet i Stortinget om nødvendige tiltak for å sikre vann og avløp.

Representantforslaget som har tittel «Dokument 8:216 S om nødvendige tiltak for å sikre vann og avløp» ble levert av flere Stortingetsrepresentanter fra SV. Forslaget er nå til behandling i Stortingets kommunal- og

Dok8:216S om nødvendige tiltak for å sikre vann og avløp

Norsk Vann leverte skriftlig høringsuttalelse til behandlingen av representantforslaget SV fremmet i Stortinget om nødvendige tiltak for å sikre vann og avløp, da det ikke ble gjennomført muntlig høring.

Forslaget inneholder mange viktige saker som Norsk Vann har jobbet med overfor myndighetene i lang tid. Våren 2021 hadde vi mange separate møter med partienes fraksjoner i henholdsvis Kommunal- og forvaltningskomiteen og Energi- og miljøkomiteen, og snakket om disse viktige temaene.

Det er ingen tvil om at vannbransjen står foran store utfordringer i årene som kommer, og hele bransjen vil bli satt under press for å klare dette. Alle de syv forslagene som ble fremmet i denne saken vil være gode og nødvendige bidrag for at vi skal få utført de viktige og samfunnskritiske oppgavene i årene som kommer.

Storingshøringer om statsbudsjett

28. oktober deltok vi på høring om kapitlene i statsbudsjettet som ligger under Klima- og miljødepartementet i Energi- og miljøkomiteen. I denne komiteen hadde vi tre hovedtema: utslipp fra avløpsanlegg, fragmentert og ufullstendig regulering av overvann, og behov for fremtidsrettede rammebetingelser for slam og biogass.

4. november deltok vi på høring om kapitlene i statsbudsjettet som ligger under Helse- og omsorgsdepartementet i Helse- og omsorgskomiteen. Her var hovedtemaene behov for avklart nasjonalt system for nødvannsutstyr, program for teknologiutvikling i vannbransjen, og bedre statlige innrapporteringssystemer.

8. november deltok vi på høring om kapitlene i statsbudsjettet som ligger under Kommunal- og moderniseringsdepartementet i Kommunal- og forvaltningskomiteen. Våre hovedtema her var fragmentert og ufullstendig regulering av overvann, helhetlig vann tjenestelov, program for teknologiutvikling i vannbransjen og bedre statlige innrapporteringssystemer.

Til Utdannings- og forskningskomiteen sendte vi kun inn skriftlig høringsinnspill med temaene behov for utdanning av vanningeniører og Nasjonalt senter for vanninfrastruktur.

Innspill til regjeringens arbeid med statsbudsjett 2022

Norsk Vann sendte 10. mars sine innspill til regjeringens arbeid med statsbudsjett 2022 på flere viktige områder for vannbransjen. Norsk Vann ønsker å bidra til å nå regjeringens ambisiøse mål for vann- og avløpssektoren slik de er beskrevet i regjeringsplattformen.

Her følger noen av våre konkrete innspill til statsbudsjettet. Norsk Vann mener:

- At regjeringen i statsbudsjettet for 2022 må foreslå å berede grunnen for en bedre tilrettelagt digital innrapportering av statistikk for vann og avløp. Størst er behovet i systemet MATS hos Mattilsynet.
- At finansieringen må opp for å sikre sårt tiltrengt vannkompetanse i årene som kommer. Vi ber regjeringen flytte ingeniørutdanningen opp én kategori, til kategori D, med et langsiktig mål om plassering i kategori C.
- At utvikling av et godt innhold for kursaktivitet, teknologiutvikling og forskning ved Nasjonalt senter for vanninfrastruktur bidrar til fornyelse av kritisk vann- og avløpsinfrastruktur og det grønne skiftet. Norsk Vann ber regjeringen bidra til å fullfinansiere senteret med en ekstra bevilgning på anslagsvis 8 mill. kroner.

- At regjeringen må tilrettelegge for et obligatorisk påslag på 50 kr pr. abonnent pr. år, gjennom endring i lovverket. Dette vil gi det nødvendige løftet bransjen trenger for å innovere slik at vi kan levere bedre kvalitet og lengre levetid. Dette vil være et virkemiddel som vil sikre at den gebyrveksten som må komme blir lavere.
- At Miljødirektoratets forslag til en utvidet vass- og avløpsanleggslov imøtekommer noe av behovet for en slik samlet regulering. Samtidig vil forslaget, med forholdsvis enkle grep, kunne utvides til å dekke behovet for en helhetlig vann tjenestelov.
- At regjeringen må sette av tilstrekkelige ressurser til å følge opp forslagene i NOU 2015:16, herunder utrede spørsmålet om ansvar for skader, og å modernisere lov- og forskriftsreguleringen av vann- og avløpsgebyrene.
- At regjeringen må sette av økte ressurser på sentralt og regionalt nivå for å sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse, for å følge opp det viktige avløpsområdet i årene framover.
- At regjeringen må gi bransjen fremtidsrettede rammebetingelser for utnyttelse av biogass og slam fra avløpsrensaneanlegg som en ressurs, som del av Norges satsing på en sirkulær økonomi. Arbeidet med å sende en revidert forskrift på høring må derfor prioriteres.
- At regjeringen må foreslå en statlig utredning om nasjonalt system for nødvannsutstyr som et prioritert tiltak for å styrke beredskapsevnen på drikkevannsområdet.

Storingshøringer om statsbudsjett 2022

10. mars 2021 | Høringsuttalelser, Rammebetingelser

Norsk Vann har de siste to ukene deltatt i tre storingshøringer om statsbudsjettet for 2022, i tillegg har vi sendt inn ett skriftlig innspill. Her kan du lese om vårt budskap i disse høringene.

Vi deltok i høringene: Energi- og miljøkomiteen, Helse- og omsorgskomiteen og Kommunal- og forvaltningskomiteen. I tillegg sendte vi innspill til utvalgte- og forskningskomiteen.

Energi- og miljøkomiteen

28. oktober deltok vi på høring om kapitlene i statsbudsjettet som ligger under Klima- og miljødepartementet. I denne komiteen hadde vi tre hovedtema: utslipp fra avløpsanlegg, fragmentert og ufullstendig regulering av

HOVEDMÅL 2:

Sikre at vannbransjen har fremtidsrettet kompetanse

Kurs

Siden pandemien brøt ut i 2020 har Norsk Vanns kursavdeling, som så mange andre, måtte tenke nytt rundt gjennomføringen av kurs og arrangementer. Flere arrangementer har i 2021 blitt lagt om fra å være fysiske til å bli digitale. Den kompetansehevingen vi har hatt på digitale møteflater det siste året kommer med stor sikkerhet til å endre måten vi tenker på, også etter pandemien. Med de gode erfaringene vi har gjort oss i løpet av året som har gått vil digitale kurs og arrangementer bli et supplement til fysiske i fremtiden. For Norsk Vann handler det om å videreutvikle det fundamentet vi har bygd opp. Vi har også i løpet av 2021 sett at terskelen for deltagelse fra medlemmene blir lavere når vi har digitale møter, ettersom dette sparer deltakere for reise- og overnattingsutgifter, og ikke minst tid. Dette er noe vi skal ta med oss videre i planleggingen av fremtidige arrangementer.

Gjennom året har det blitt lagt ned betydelig arbeid i å konvertere fysiske kurs til digitale flater – og forelesninger, gruppearbeid og dialog med deltakerne har blitt gjennomført annerledes. Kurs i kommunalt tilsyn av mindre avløpsanlegg, kurs i vann- og avløpsrett, kurs i vannforsyning til brannslukking og sprinkleranlegg, samt innføringskurs i NoDig-metoder har alle blitt

arrangert digitalt i løpet av året. Sistnevnte i samarbeid med SSTT.

På grunn av pandemien var det flere driftsoperatørkurs fra 2020 som ble forsinket og måtte avsluttes digitalt i 2021. Nye driftsoperatørkurs i vann, avløp og transport ble som planlagt startet opp fysisk høsten 2021, men også her ble det forsinkelser på grunn av pandemien, som strakk seg inn i 2022. Det ble gjennomført ett av hvert driftsoperatørkurs i 2021.

Beredskap og krisehåndtering i vannbransjen

Samarbeidet mellom Norsk Vann og Høgskolen i Innlandet om studiet «Beredskap og krisehåndtering i vannbransjen» fortsatte i 2021. Kull 4 med nye 16 studenter startet opp på grunnstudiet høsten 2021 og blir ferdige våren 2022. Studentene på kull 4 er i hovedsak ansatte ved vannbehandlingsanlegg og VA-enheter i kommuner, hovedsakelig fra Midt- og Sør-Norge. I tillegg er Folkehelseinstituttet, Mattilsynet og Norsk Vann representert med deltakere, noe som er svært positivt for læringsutbyttet.

Våren 2021 ble også første kull som har tatt påbyggingsstudiet uteksaminert. Disse 17 studentene har fått med seg verdifull kunnskap om ledelsesmodeller, krise-

Fagtreff 2021 foregikk digitalt fra studio på Hamar

Kick-off for utvikling av nytt avløpskurs på Gardermoen.

håndtering på ulike nivåer i en beredskapsorganisasjon, og samhandling i komplekse kriser. Fordypningsåret er i tillegg innom psykologi, der man blant annet ser på hvordan ulike personlighetstyper og hvordan du har det i livet påvirker evnen til å takle stress, som igjen påvirker både din og teamets evne til å håndtere en krise.

Totalt har om lag 100 personer fra vannbransjen tilegnet seg svært nyttig kompetanse gjennom utdannings-tilbudet. Tilbakemeldingene fra studentene er unisont svært gode.

Omorganisering av driftsoperatørkurs

Det har i løpet av året blitt lagt ned betydelig arbeid i en ny måte å organisere driftsoperatørkursene på. Bakgrunnen for det har vært et behov for å digitalisere og fornye dagens læringsmaterie. Samtidig har undervisningsmodellen blitt utvidet med en introduksjonsdel, kalt forkurs. Innen vannfaget bygger mye av kunnskapen på en forståelse av grunnbegreper innen biologi, kjemi, matematikk og fysikk. Forkurset tar for seg teorien og knytter den til praktiske eksempler fra driften. Kurset gir en oppfrisking i begreper med fokus på og eksempler fra daglig drift av VA-anlegg samt en introduksjon i helse-, miljø og sikkerhet. Forkurset skal gi deltagerne en felles faglig plattform før fordypning innen ett eller flere av de tre studieløpene. Gjennomført

og bestått forkurs kvalifiserer for videre fordypning innen hhv. vann, avløp og transport.

Digital kursutvikling er et krevende arbeid. Særlig krevende er det for driftsoperatørkursene, som omfatter læringsmål som er rettet mot praktisk drift. Kursene skal ha en pedagogikk som treffer målgruppen, som samtidig er enkel og motiverende å følge uten at det går på bekostning av de sentrale læringsmålene. Pedagogikken som ble lagt til grunn for 3-ukerskursene i sin tid, ble utviklet eksternt av et pedagogisk fagmiljø.

Norsk Vann har derfor valgt å gå ut i markedet for å skaffe ekspertise til å lage neste generasjons driftsoperatørkurs. (Kurset innen vannbehandling ble ferdigstilt i 2021 og rulles ut våren 2022).

Nytt kurs innen avløpsrensing skal være ferdig utviklet i løpet av 2022. En omfattende anbudskonkurranse resulterte i utviklingskontrakt med Cimple AS, som utvikler og drifter e-læring innen en rekke fagområder for mange kunder i privat og offentlig sektor.

Konferanser

Norsk Vanns fagtreff 16.-18. mars ble en heldigital seanse arrangert fra studio på Hamar. Vi erfarer at vi etter hvert har begynt å få trening i å arrangere digitale

Årskonferansen 2021 ble arrangert i Bergen

konferanser. Norsk Vanns årskonferanse ble gjennomført fysisk 6.-8. september i Bergen, hvor man imidlertid kunne følge en av parallellene digitalt. Mange deltagere ga uttrykk for at det var hyggelig å endelig kunne møtes igjen. Vannberedskapskonferansen ble arrangert for første gang 27.-28. oktober på Gardermoen, i samarbeid med Høgskolen i Innlandet og VA-yngre. Dette var en hybrid-konferanse med tilhørere både i salen og digitalt. Arrangementet ble en suksess og det er til vurdering hvor hyppig en slik konferanse bør arrangeres. Årets siste konferanse, Vann- og avløpsjus, gikk av stabelen 24. – 25. november. Også denne ble arrangert som en hybrid-konferanse med deltakere både i salen og digitalt.

ADK-ordningen

Vann- og avløpsledninger skal leve i minst 100 år. De skal bidra til rent og sikkert drikkevann til forbrukerne og hindre forurensende utslipp til miljøet. Da må ledninger legges med høy kvalitet og være riktig utført, og de som skal utføre arbeidet må ha tilstrekkelig kompetanse. Det er anleggseier (kommuner eller VA-sammenslutninger) som stiller krav til hvilken kompetanse utførende entreprenør på deres anlegg skal ha. ADK1 opplæringen er en sertifiseringsordning som staten regulerte gjennom en forskrift fram til 1999.

Ordningen ble videreført av Norsk Vann (den gang Norvar) og styres gjennom «Rådet for opplæringsordning ADK 1 sertifisering» med representanter fra Rørentreprenørene Norge, Maskinentreprenørenes Forbund, Norsk Vann, lærestedene og anleggseier (rådets leder). ADK-ordningen har egen årsrapport som du finner på va-kompetanse.no.

Nasjonalt senter for vanninfrastruktur

Denne felles bransjesatsingen samler de fleste aktørene i vannsektoren til et felles kompetanseløft. Kompetansesenteret ved NMBU på Ås eies 60 % av offentlige eiere (NMBU, Norsk Vann og de største ledningseierne/VASK-kommunene) og 40 % av private eiere (produsenter, grossister og en rekke bransjeforeninger), og ble stiftet som aksjeselskap ved utgangen av 2019. Hovedinnsats gjennom 2021 har vært prosjektering av et hovedbygg for undervisning og konferanse samt innendørs demonstrasjon og test av utstyr, dette med sikte på å utlyse konkurranse for totalentreprise våren 2022. Det har videre vært arbeidet med å designe løsning for utendørs test- og treningsfelt, hvor kurs, opplæring og utprøving på et fullskala ledningsnett skal finne sted.

Toppfinansiering er ikke kommet helt på plass i løpet av året, og administrasjonen har derfor arbeidet med

løsninger for en trinnvis etablering av senteret, slik at oppstart av virksomheten kan skje før all infrastruktur er på plass. Byggestart for utendørs test- og treningsfelt vil skje på ettersommeren 2022, og åpning for de første aktivitetene ved senteret vil kunne skje vinteren 2022/23.

Rekruttering traineeVANN

Norsk Vanns trainee-ordning startet opp i 2015 med 3 traineer plassert i bedrifter på Østlandet. I 2021 bestod Norsk Vanns traineeordning av 13 traineer fordelt på kull 6 og 7. Kull 6 startet i 2020 med 8 traineer mens kull 7 hadde oppstart høsten 2021 med 5 traineer. Totalt 29 bedrifter er nå med i ordningen.

Trainee-bedriftene tilbyr et 2 års løp fordelt på 3 bedrifter av 8 måneder. Hver modul er tilpasset utfordringer og arbeidsoppgaver bedriften besitter. Opptaksdagen til kull 7 ble gjennomført i januar, og ble på grunn av Covid-19 heldigital. Etter hektisk planlegging og testing ble opptaksdagen en suksess. Nåværende traineer bemannet digitalt minglerom, bedriftene gjennomførte speedintervjuer og gruppeoppgavene ble en case der bedriftene fulgte kandidatenes innsats via videolink. Resultatet ble tilbud til 5 gode kandidater som alle takket ja. De utgjør nå kull 7.

III: Opptaksdag.png

I høst ble det søkt etter nye bedrifter og traineer til kull 8, som starter opp høsten 2022. Norsk Vann hadde traineen Signe Tangen fra 1. januar 2021 til 31. august 2021.

traineeVANNs opptaksdag måtte gjennomføres heldigitalt

Samarbeid Høgskoler og universiteter

Norsk Vann, RIF og utdanningsinstitusjonene innen VA har et årlig nettverkstreff der utdanningsinstitusjonene og bransjen møtes for faglig prat og informasjonsdeling. Formålet med samlingen er å utveksle nyheter, få felles forståelse og diskutere felles problemstillinger. Årets møte ble gjennomført digitalt, men det var en engasjert gjeng som fikk informasjon og diskuterte utdanningsbehovet sett fra kommune og entreprenør, høydebasseng og kunnskap rundt tegning og etablering, fremtidig avløpsbehandling – hvordan er utdanningsinstitusjonene og bransjen klare for kravene som kommer.

VA-yngre

Grunnet covid ble det arrangert en digital samling for VA-yngre 10. juni. Fokuset her var modellbasert prosjektgjennomføring. I tillegg gjennom året har VA-yngre gjennomført flere webinarer med spennende temaer, deriblant overvann og bærekraftige systemer, tilbakeslagssikring og trykkreduksjon, samt utviklet en 3-årsstrategi for VA-yngres arbeid.

Nettverket var og med og arrangerte den første nasjonale Vannberedskapskonferansen 27. – 28. oktober, i samarbeid med Norsk Vann og Høgskolen i Innlandet. Hybrid-konferansen samlet ca. 170 deltakere. VA-yngre etablerte nyhetsbrev som sendes medlemmene. Nyhetsbrevene inneholder viktig og nyttig informasjon medlemmene har behov for. Medlemsutviklingen i VA-yngre viser en stigende trend, fra 464 medlemmer i 2020 til 492 medlemmer i 2021.

Justilbudet

Norsk Vanns juridiske veiledning er populær, og behovet for bistand, opplæring og oppdatering synes å øke blant våre medlemmer. Det åpent tilgjengelige tilbudet på vår nettside va-jus.no hadde svært høye besøkstall i 2021. I tillegg svarte Norsk Vanns jurister på 319 spørsmål fra andelseierne om store og små juridiske problemstillinger. Dette er en betydelig økning fra 2020.

Vi gjennomførte to kurs i vann- og avløpsrett i løpet av året. 27. – 29. januar gjennomførte vi et digitalt tredagerskurs med 44 deltagere. 21. – 23. september hadde vi endelig muligheten igjen for fysisk kurs. Dette ble avviklet i Oslo med 30 deltagere, noe vi har satt som maks deltagerantall på de fysiske kursene.

24. – 25. november ble Vann- og avløpsjuskonferansen arrangert på Gardermoen. Dette ble gjennomført som et hybridarrangement der til sammen 228 deltok. Siden pandemien ikke hadde sluppet helt taket, var det

en betydelig del digitale deltagere, men evalueringen viste at hybride konferanser også er ønsket av mange uavhengig av pandemier.

Blant temaene var den årlige VA-jusoppdateringen, kommunale planer, etablering av vann- og avløpsanlegg, forvaltning av vann- og avløpsanlegg samt overtakelse av slike, og kommunal forurensningsmyndighet. Det ble ikke startet opp med advokattjenester for våre medlemmer i løpet av året, og det skal vurderes på nytt hvorvidt det er hensiktsmessig å gjøre dette, eller om ressursene på jussiden kan komme våre medlemmer bedre til nytte ved å videreutvikle de tjenestene vi allerede gir.

Resultater fra Norsk Vann Prosjekt

Norsk Vanns prosjektsystem er en viktig bærebjelke for kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling på vannområdet. Gjennom prosjektene engasjeres ressurspersoner og kompetansemiljøer slik at utfordringer for vannbransjen løses sammen. Mange av Norsk Vanns medlemmer er aktive og bidrar tungt inn i dette arbeidet. Kunnskapsutviklingen legger blant annet grunnlag for kurs, beste praksis, Vannstandard, dialog med myndigheter og arbeid med rammevilkår. Arbeid med prosjekter er følgelig et viktig fundament for Norsk Vanns arbeid.

Deltakelse i Norsk Vanns prosjektsystem er forbeholdt andelseierne. Ca. 94 % av andelseiernes innbyggere er representert i prosjektsystemet. Prosjektforslag fremmes av komiteer, arbeidsgrupper og medlemmer. De innkomne forslagene prioriteres etter et sett med kriterier vedtatt av årsmøtet, og prosjektgjennomføringen styres av representanter for andelseierne. De aller fleste prosjekter munner ut i en rapport/veiledning. Disse er fritt tilgjengelig for alle deltakere i prosjektsystemet og for organisasjoner/firmaer som abonnerer på prosjektsresultatene. For øvrig formidles resultatene gjennom artikler, foredrag osv.

Forurensninger i overvann fra urbane flater – vannmiljømål og rensetiltak (B27)

Vannkvaliteten i urbane vannforekomster (bekker, elver, innsjøer og kystvann) er påvirket av mange forurensningskilder. Denne rapporten omhandler forurensninger i overvann som tilføres vannforekomster/-resipienter via overvannsledninger eller åpne overvannsanlegg fra urbane flater.

Kommunalt investeringsbehov for vann og avløp 2021-2040 (259)

Investeringsbehovet i kommunalt eide vann- og avløpsanlegg fram til 2040 er estimert til 332 milliarder kr. Den største andelen av investeringsbehovet går til oppgradering og fornyelse av ledningsnettene på vann og avløp. Samtidig er det en økende andel av behovet som går til vannbehandlingsanlegg og avløpsrensianlegg sammenlignet med tidligere beregnede tall for investeringsbehov. Myndighetenes innstramming av praksis i forhold til gjeldende krav er en viktig faktor for denne økningen og mye av disse investeringene er planlagt før 2030. For ledningsnettene er det benyttet nye metoder for å beregne investeringsbehovet.

Innovative anskaffelser i vannbransjen (260)

Rapporten setter søkelys på handlingsrommet og mulighetene ved innovative anskaffelser i vannbransjen. Den tar utgangspunkt i veiledningene fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), og viser eksempler fra pågående og gjennomførte innovative anskaffelser innen vann- og avløpsområdet. Gjennom intervjuer har vi også forsøkt å avdekke barrierer. Vi håper rapporten kan bidra til økt kunnskap og inspirasjon til å gjennomføre innovative

anskaffelser. Ikke bare ambisiøse innovative anskaffelser som har som mål å få frem helt nye løsninger (radikal innovasjon), men også innovasjonsvennlige anskaffelser som legger til rette for små forbedringer og mer miljøvennlige løsninger (hverdagsinnovasjon).

Omfillingsmasser (261)

Norsk Vann har gjennomført et prosjekt knyttet til omfillingsmasser, hvor målet var å vurdere alternative sorteringer til bruk som omfillingsmasser med bakgrunn i kvalitet, levetid og miljø. Som en del av dette prosjektet ble SINTEF engasjert for å gjennomføre et litteraturstudium knyttet til type masser og steinmaterialer samt byggeteknisk/mekaniske aspekter ved ulike alternative omfillingsmasser. Bakgrunnen for prosjektet var i hovedsak et økende miljøfokus. Kravene som stilles til dagens omfillingsmasser medfører ofte at massene må transporteres langt, i tillegg til at sorteringene som benyttes ofte også er relevante for andre høyverdige formål slik som tilslag i asfalt og betong. Det ligger store besparelser, både økonomiske og miljømessige, i bedre utnyttelse av lokale masser.

Undersøkelser som grunnlag for valg av avløpsløsning (262)

Denne rapporten er tiltenkt å være et hjelpemiddel for gjennomføring av nødvendige undersøkelser, som grunnlag for valg og anbefaling av type avløpsløsning i spredt bebyggelse. I rapporten beskrives både forberedende arbeid, innledende feltundersøkelser og detaljerte grunnundersøkelser. Dette som grunnlag for anbefaling og valg av enhver type avløpsløsning. Rapporten vil hovedsakelig være en veileder for de som skal gjennomføre og beskrive de ulike undersøkelser og vurderinger i forbindelse med søknad om utslippstillatelse. Den vil også være et nyttig verktøy for forurensningsmyndigheten, som skal vurdere innsendt dokumentasjon i forbindelse med søknad om utslippstillatelse for ulike anleggstyper.

Trykkoptimalisering på vannledningsnett - beste praksis (263)

I rapporten ser man på hvordan man kan optimalisere trykket på vannledningsnett for å redusere vannforbruk og vannlekkasjer, samt forlenge levetiden til rør og utstyr. Det er gitt eksempler fra ulike kommuner som angir beste praksis. Før man reduserer trykket på vannledningsnett er det viktig å ha oversikt over eksisterende trykksoner og hvor de ulike abonnentene er påkoblet det offentlige nettet. Trykkoptimalisering kan bidra til å redusere lekkasjemengdene fra vannledningsnett og kan bidra til å få ned forbruket og produksjon av vann.

Alternativ til akkreditert prøvetaking (264)

Etter 12 år med akkreditert prøvetaking ser man at prøvetaking på avløpsrenseanlegg har fått et stort løft, samtidig som at systemet er vesentlig mer omfattende og firkantet enn forutsett. Det har derfor fra bransjen sin side vært ønskelig å se på om det kan finnes alternativer til akkreditert prøvetaking som opprettholder kvaliteten på prøvene og som sikrer at kravet om representative prøver i forskriften kan etterleves.

Vannbransjens erfaringer med kommunesammenslåinger (266)

Kommunereformen bidro til at 119 kommuner slo seg sammen til 49 kommuner. På oppdrag fra Norsk Vann har Menon Economics og Kinei samlet erfaringer om effekten av seks kommunesammenslåinger på kommunenes muligheter til å løse vann- og avløpsoppgavene (VA). De fleste kommunene slo seg sammen 1. januar 2020, og mange er enda ikke ferdig med omstillingsarbeidet. Vi har samlet inn de første erfaringene fra seks nylig sammenslåtte kommuner og sett hvordan utviklingen har vært året etter sammenslåingen.

HOVEDMÅL 3:

Stimulere til innovasjon og at vannbransjen tar en tydelig posisjon i det grønne skiftet

Nasjonal bærekraftstrategi for vannbransjen

Bærekraftstrategien ble vedtatt av årsmøtet i Norsk Vann i 2017, med 2020 som en milepæl for flere av målene i strategien. I 2021 ble det startet et prosjekt som skal revidere bærekraftstrategien. Noen av delmålene må oppdateres og konkretiseres, samtidig er det et behov for å integrere målene i FNs bærekraftstrategi. En ny bærekraftstrategi skal legges fram for årsmøtet i Norsk Vann 2022.

I 2021 har Norsk Vann fortsatt arbeidet med å utvikle verktøy for å hjelpe medlemmene til å sette egne mål for bærekraft i egen organisasjon. Klimakalkulatoren for måling av vannbransjens klimafotavtrykk er tatt i bruk av flere kommuner og selskaper. Resultatene tas inn i rapporten for bedreVANN. For brukerne av klimakalkulatoren er det opprettet et brukerforum/nettverk for å høste erfaringene med bruk og for å utvikle verktøyet videre. Her deltar 22 kommuner/selskaper.

Teknologiutvikling og innovasjon

Program for teknologiutvikling i vannbransjen ble vedtatt av Stortinget med tildeling fra 2021 (10 millioner kroner for 2021 og 5 millioner kroner påfølgende 4 år). Programmet forvaltes av Folkehelseinstituttet og retter seg mot kommunene som vannverkseier og eier av infrastruktur knyttet til drikkevannsforsyning. Norsk Vann deltok i

fire av søknadene som fikk tildelt midler fra programmet i 2021. Dette var prosjektene «Ny kunnskap om filterdrift og kunnskap om mikrobiologisk liv i ozonering-biofiltreringsanlegg (IVAR IKS)», «Effekt av koagulering/ultrafiltrering på råvann med betydelig innhold av PFAS og partikler (Modum kommune)», «Uttesting av stikkledninger i varerør (Drammen kommune)» og «Tryggere vannforsyning gjennom økt bruk av vannstrømpe ved renovering av vannledninger (Oslo VAV)». Prosjektene gjennomføres i samarbeid med andre kommuner, FoU-miljøer og/eller leverandører. Program for teknologiutvikling vil ha nye utlysninger kommende år. Ordningen kan sees på som et lavterskeltilbud i forhold til ordinære utlysninger fra for eksempel Forskningsrådet, med forholdsvis enkel søknadsprosess og mindre krav til forskningshøyde. Norsk Vann jobber for at det skal etableres en tilsvarende ordning på avløpsområdet.

Norsk Vann deltok i 2021 også i andre FoU-prosjekter med støtte fra Forskningsrådet, deriblant «LEAKNOR – lekkasjereduksjon i Norges drikkevannsnnett» som ledes av Oslo VAV og «B for VA-nett-brukervennlig verktøy for planlegging og fornyelse av VA-nett», som ledes av Drammen kommune.

Over 160 personer deltok da vi i prosjektet «Digital water city in Norway», som ledes av SINTEF, inviterte

SINTEF, Volue, Vannklyngen og Norsk Vann inviterte til digital workshop for å kartlegge smarte digitale løsninger i vannbransjen.

til digital workshop for å kartlegge behov, forventninger, utfordringer og muligheter for vannbransjen når det gjelder smarte digitale løsninger.

Prosjektene BARRiNOR som ser på «metoder for å kartlegge og overvåke hygieniske barrierer ved norske vannbehandlingsanlegg» og SLAMiNOR som omhandler «optimal behandling og disponering av vannverkslam og returstrømmer», der henholdsvis 12 og 9 vannverk deltar, er pågående Norsk Vann prosjekter der spleiselag bidrar med finansiering av FoU.

Norsk Vann deltok i styret i foreningen VAnnforsk, for å fremme samarbeid i hele vannbransjens verdikjede og sikre god koordinering med eget innovasjonsarbeid. VAnnforsk hadde i 2021 avtale med SINTEF om sekretærtjeneste. Viktig arbeid for 2021 og 2022 er å få på plass en god nettside med oversikt over pågående FoU-prosjekter.

Vannbransjens innovasjonskonferanse ble arrangert i Oslo den 16. november 2021 med Norsk Vann som medarrangør, i samarbeid med Tekna, Vannklyngen, VAnnforsk og Folkehelseinstituttet.

Rapporten fra Norsk Vann prosjektet «Innovative anskaffelser i vannbransjen» ble publisert i starten av 2021. Samarbeidet med Nasjonalt program for leverandørutvikling har fortsatt i 2021, blant annet gjennom et eget webinar, samt møter i avløpsnettverket.

Sirkulær økonomi

Vann- og avløpsanleggene i kommunene kan bidra til det grønne skiftet og en mer sirkulær økonomi, gjennom blant annet økt produksjon av ren energi og biogass, og økt utnyttelse av ressursene i avløpet. Flere pågående prosjekter der Norsk Vann er involvert adresserer sirkulær økonomi, som Recover-prosjektet i regi av blant annet SINTEF, NTNU og NMBU, samt flere sentrale medlemmer. Prosjektet ble avsluttet i 2020, men en del av arbeidet videreføres med flere av de samme deltakerne i EU-prosjektet Wider Uptake.

NMBU og NIBIO har fått midler av Forskningsrådet til å etablere «Forum for sirkulær økonomi i norsk avløpsbransje». Forumet er åpent for alle som jobber med avløp og slamhåndtering og vil legge til rette for kommunikasjon og kompetanseutvikling. For å realisere

potensialet i den sirkulære økonomien er det imidlertid behov for mer fremtidsrettede og avklarte rammebetingelser på avløps- og gjødselvarerområdet, for å kunne utvikle dagens avløpsrensaneanlegg til morgendagens ressursbehandlingsanlegg. Norsk Vann er tydelig i dialog med myndighetene på at vi trenger:

- Regelverk som stimulerer til å lage nye produkt basert på kretsløpsressurser
- Regelverk som stimulerer til innovasjon og til å lage nye produkter basert på ressursene
- Ikke-diskriminerende regelverk som ikke skiller på opphavet til det nye produktet, men som stiller nødvendige kvalitetskrav til sluttproduktet
- End-of-waste kriterier

En fungerende sirkulær økonomi må også sikre at forurensninger og miljøgifter ikke spres videre i kretsløpet. Som et ledd i dette, ble det satt i gang et Norsk Vann-prosjekt som skal bidra til å etablere en strategi for den norske vannbransjen med hensyn til en helhetlig tilnærming til kilder og tiltak for mikroforurensninger og legemidler som havner i miljøet, spesielt via utslipp til avløpssvann, avløpsslam og resipient.

Gjeldende forskrift om gjødselvarer (gjødselvarerforskriften) som også regulerer kvalitetskrav og bruksområder for avløpsslam har vært under revisjon siden 2010. Et forslag til nytt regelverk ble levert fra direktoratsgruppen til Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet i 2018, men noe forslag har ikke vært sendt på høring fra departementene.

Dette var en årsak til at Norsk Vann i 2021 satte i gang et prosjekt med tittel Nasjonal slamstrategi. Prosjektet skal blant annet kartlegge dagens og framtidig slamproduksjon, kartlegge og vurdere behandlingsteknologier for avløpsslam med sikte på utnyttelse av ressursene i avløpsslam.

Prosjektet skal også se på muligheter og barrierer for en effektiv utnyttelse av ressursene i avløpsslam, markedsmuligheter og aktuelle forretningsmodeller for slam og slambaserte produkter, organisatoriske behov og utfordringer ved etablering av felles behandlingsanlegg og eventuelt behov for endringer i rammebetingelsene.

HOVEDMÅL 4:

Norsk Vann skal stimulere til økt effektivitet og gjennomføringsevne i vannbransjen

Arbeidsgruppe for effektiv organisering av vann- og avløpstjenestene

Styret i Norsk Vann satte i mars 2019 ned en arbeidsgruppe for å se på effektiv organisering av vann- og avløpstjenestene. Gruppen leverte i juni 2021 sin slutt-rapport med sine anbefalinger til styret i Norsk Vann. I de litt over to årene arbeidsgruppen har jobbet, har gruppa hatt 17 møter. Arbeidsgruppa har brukt mye tid på litteraturstudier, dvs. den har gjennomgått mange forskningsrapporter på ulike tema både fra Norge og Europa. Arbeidsgruppa har også hatt møter med Huseierne, Avfall Norge, MEF og NVE for å få innspill til ulike problemstillinger. Det er også innhentet ny kunnskap gjennom midler fra prosjektsystemet for å analysere KOSTRA-tall, og en utredning om effektiviseringspotensialet i sektoren utarbeidet av Senter for økonomisk forskning ved NTNU. Ulike tema fra arbeidet har også vært presentert på årskonferansen, ulike nettverkssamlinger og gjennom artikler i Vannspeilet i perioden. Sluttrapporten ble i sin helhet presentert på Årskonferansen i Bergen, med en egen parallell med temaet organisering.

Arbeidsgruppen har bestått av Morten Finborud, leder (Hias IKS), Randi Erdal, nestleder (Bergen kommune), Veronika H. Wæraas (GIVAS IKS), Bjarne Ulvestad (ØyVAR AS), Live Johannessen (Drammen kommune), Michal Forland (Vann Vest AS) og Trond E. Uglebakken (Alta kommune). Thomas Langeland Jørgensen fra sekretariatet i Norsk Vann har vært gruppens sekretær. Norsk Vann takker alle for solid innsats i arbeidet.

Funnene i rapporten viser at vi ikke har en klar definisjon på effektivitet for vann- og avløpstjenestene. Ulike studier viser at det finnes et effektiviseringspotensial for tjenestene, men det kan være ulike måter å måle disse på. Arbeidsgruppa mener også at det er krevende å sammenligne kommunene ettersom datagrunnlaget som er tilgjengelig ikke er godt nok til å gjøre en slik jobb. Det var også tilbakemeldingen til Senter for økonomisk forskning ved NTNU som gjorde analyser på effektivitet på vegne av arbeidsgruppen. Funnene tyder på at de minste kommunene har de største utfordringene. Flere ulike rapporter slår fast dette. Økt investeringsbehov, skjerpede myndighetskrav og flere andre faktorer gjør at vann- og avløpssektoren må endre tilnærming for å nå kravene som stilles. Kommunereformen og de sammenslåingene

som har vært de siste årene har ikke gitt et stort utslag i mange større kommuner, som igjen gir større fagmiljøer. Mange opplever allerede i dag store utfordringer med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft, og denne utfordringen vil ikke svekkes i årene som kommer.

Kompetansetilfang til vannbransjen er en forutsetning for å møte morgendagens krav. I de senere årene har antallet ingeniører og sivilingeniører som jobber i kommunene gått ned, og de private rådgiverfirmene har økt sin andel. Gjennomføringsevne handler om kapasitet. Denne kapasiteten må øke for å møte investeringsbehovet fremover. Arbeidsgruppen mener det er viktig å peke på hva som er nødvendig kompetanse å ha i egen organisasjon. Dette krever en kritisk masse i form av et større fagmiljø, og arbeidsgruppen mener at organisasjonene ikke kan outsource kjernekompetanse.

Funn viser at store kommuner er bedre til å samarbeide med sine nabokommuner, enn de minste kommunene er. Samtidig er det mange rapporter som slår fast at det er de minste kommunene som har mest å tjene på samarbeid. Til sammenlikning med mange andre kommunale sektorer er det få interkommunale organisasjoner i vann- og avløpssektoren. Arbeidsgruppen mener at de minste kommunene er ikke ideelle for å løse fremtidens vann- og avløpstjenester.

Arbeidsgruppen slår fast at behovet for innovasjon er stort. Anledning til å drive med FoU-aktivitet i kommunene og selskapene innenfor selvkostregelverket er viktig. Arbeidsgruppen mener det er et stort potensial for økt innovasjon og teknologiutvikling i vannbransjen.

Arbeidsgruppe smarte vannmålere

På bakgrunn av mange henvendelser og innspill fra Norsk Vanns medlemmer har arbeidet med smarte vannmålere fokusert på det juridiske rundt hvilket behandlingsgrunnlag kommunene har for å nyttiggjøre seg data fra smarte vannmålere til andre formål enn fakturering. Data fra smarte vannmålere gir mange muligheter for innhenting av informasjon, der formålene kan være helt andre enn forbruksavlesning som underlag for fakturering. Uklarheter og utfordringer rundt hjemmelsgrunnlag for innhenting av informasjon til andre formål enn fakturering, og ikke minst hva av slik informasjon er forenlig med personvernforordningen

«Effektivisering = organisering + teknologi + metodikk under forutsigbare rammebetingelser»

Sluttrapport

Norsk Vanns arbeidsgruppe for effektiv organisering av vann- og avløpstjenestene

19. mars 2019 – 3. juni 2021

f.v.: Rønne Ligestad (Ryving AS), Rendi Erdal (Bergen kommune), Lise Johannessen (Drammen kommune), Veronika H. Wazras (GVA AS), Michael Fokland (Vann Vest AS), Trond Einar Uglebakken (Alta kommune), Martin Flinbaud (Hås AS) og Thomas Langsletta (Norsk Vann)

Norsk Vanns arbeidsgruppe for effektiv organisering av vann- og avløpstjenestene leverte en sluttrapport med funnene sine

For mer informasjon, se egen årsberetning for Vannstandard.

bedreVANN-resultater for 2020

I 2020 var det 76 kommuner og 9 interkommunale selskaper som deltok i Norsk Vanns årlige tilstandsvurdering, bedreVANN. Disse kommunene og selskapene sørger for vann- og avløpstjenester til 3,5 millioner innbyggere, og utgjør 75 % av de

4,6 millionene som er tilknyttet kommunalt nett. Datagrunnlaget for bedreVANN på nivå 1 er hovedsakelig importerte data fra KOSTRA, Mattilsynet og Miljødirektoratet fra kommunenes pålagte rapportering. En del supplerende data om tjenestekvalitet, energi (nivå 2) og investeringer (nivå 3) har deltakerne rapportert direkte til bedreVANN. Alle informasjonsmøter og styringsgruppemøter har i 2021 blitt gjennomført digitalt.

Resultatrapporten er tilgjengelig for alle og kan lastes ned fra bedrevann.no. Her ligger også åpne web-rapporter med mulighet for å benchmarke deltagerkommunenes resultater med andre utvalgte kommuners tilstand og kostnader for vann- og avløpstjenestene. Årets bedreVANN-kommune for 2020 ble Trondheim. De ble hedret med pris på Årskonferansen i september.

(GDPR), har gjort at vi har engasjert et advokatfirma til å utarbeide et juridisk notat som skal vurdere og avklare disse utfordringene. Det er ventet at dette notatet foreligger første kvartal 2022.

Vannstandard

Norsk Vann har gjennom året videreført arbeidet med å kvalitetssikre og utvikle de to produktene VA-norm og VA/Miljø-blad til et nytt produkt. Det er prioritert å komme frem til de riktige kravene med veiledning fra VA-normen med tilhørende VA/Miljø-blader. VA/Miljø-bladene som ikke er knyttet til VA-normen vil bli prioritert senere. Rådet for Vannstandard, med rådsmedlemmer oppnevnt av NKF og Norsk Vann, bistår Norsk Vann i arbeidet. Norsk Vann har i 2021 hatt ansvar for drift av va-norm.no og va-miljoblad.no. Driftsoppgavene retter seg i hovedsak mot va-norm.no, hvor Norsk Vann bistår enkeltmedlemmer med å utføre endringer på va-norm.no.

ORGANISASJON

Handlingsplan

Styret vedtok i januar 2021 handlingsplan for sekretariatet for 2021. Handlingsplanen er utledet av strategiplanen for inneværende periode 2019-2022, og er styrende for sekretariatets prioriteringer og virksomhet gjennom året.

Arbeidsgruppe for evaluering av Norsk Vanns kontingentsystem

I 2020 nedsatte styret i Norsk Vann en arbeidsgruppe som ble gitt i mandat å evaluere Norsk Vanns inntektsystem og spesielt muligheten for samordning av kontingenter og deltakeravgifter for ulike tjenester fra Norsk Vann. Arbeidet var en oppfølging av årsmøtevedtak fra 2015. Arbeidsgruppen leverte sin innstilling i 2021, som ble framlagt for og vedtatt av Årsmøtet. Arbeidsgruppen konkluderte med at dagens kontingentsystem er hensiktsmessig, og at separate kontingenter og avgifter for ulike ordninger og tjenester også er et ønske fra medlemmene som har uttalt seg i en egen høring om saken.

Medlemskontakt

I 2021 ble, som året før, mye av medlemskontakten som vanligvis skjer i fysiske møter gjennomført digitalt. Året var preget av restriksjoner på bakgrunn av Covid-

19, og varierende grad av nedstengninger gjennom året. Årlig fagtreff ble derfor avvirket hundre prosent digitalt fra studio på Hamar, mens årskonferanse og juskonferanse ble gjennomført fysisk i kombinasjon med digital strømming av sendingene fra sal og scene. Nettverkstreffene med henholdsvis driftsassistansene, IKS, VASK og KF/AS fikk av samme årsaker ulik status: Avlyst for driftsassistansene, utsatt fysisk for IKS, digitalt for VASK og som planlagt for KF/AS. Samlet sett har Norsk Vann fått gjennomført helt nødvendig medlemskontakt med tilpassete løsninger.

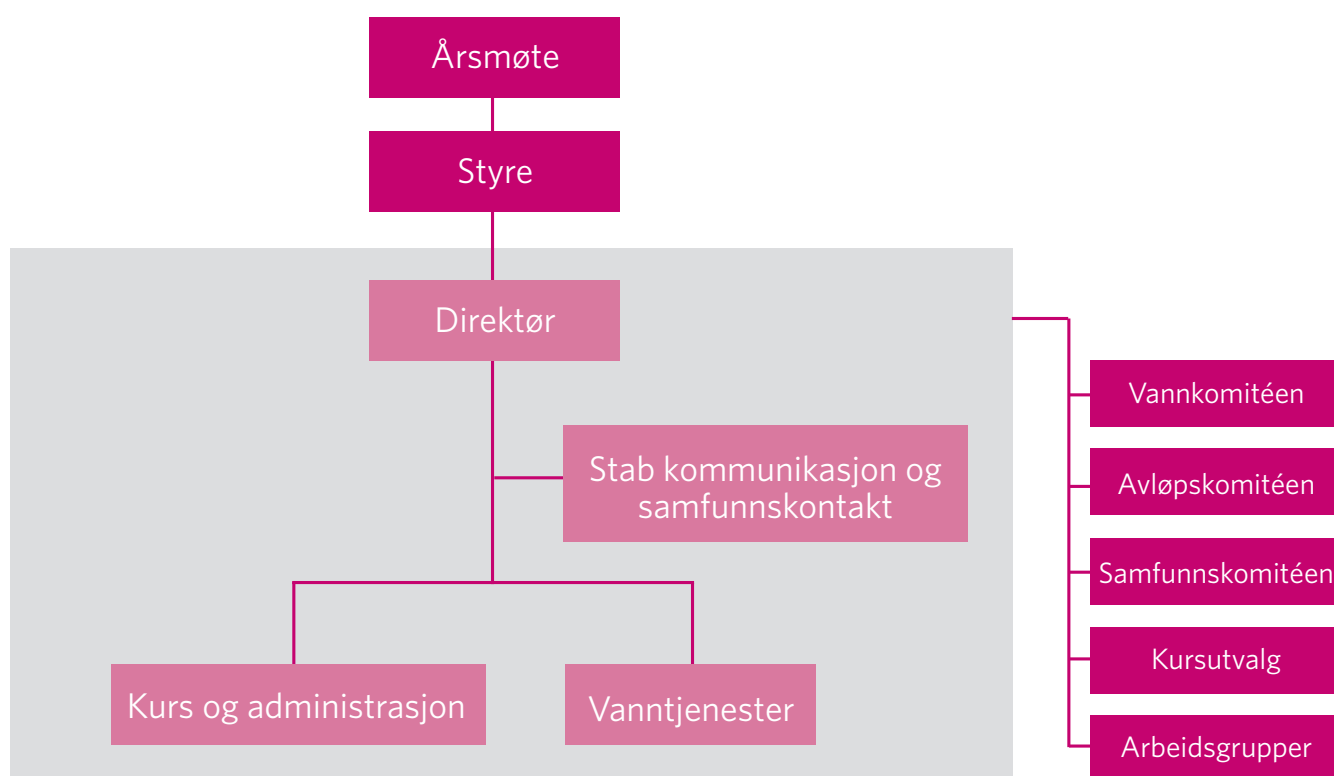
Årsmøtet

Årsmøtet ble gjennomført 7. september i Bergen i forbindelse med årskonferansen. Det møtte 26 stemmeberettigede, 5 øvrige fra andelseierne og 15 øvrige fra sekretariatet og tilknyttede organisasjoner. På agendaen stod tradisjonelle saker som årsmelding, regnskap, budsjett og valg, i tillegg til innstilling fra arbeidsgruppen som har evaluert kontingentsystemet.

Arbeidsmiljø

Det er ikke foretatt endringer i organiseringen av sekretariatet i 2021. Det ble gjennomført en årlig medarbeiderundersøkelse etter 10-faktor metoden, som ble supplert med en tilleggsundersøkelse. Resulta-

Organisasjonskart Norsk Vann BA

tene fra disse undersøkelsene ble behandlet i en intern plenumsprosess høsten 2021. Gjennom året har det vært perioder der kontoraktivitet har vært redusert på grunn av Covid-19 restriksjoner, og kontakten medarbeidere imellom har vært mindre enn i et normalår. Medarbeiderne har imidlertid løst oppgaver i henhold til handlingsplanen på tross av uvante og mer krevende arbeidsforhold. Sykefraværet i 2021 endte på 6,1 % på årsbasis, som er vesentlig høyere enn året før. Dette skyldes i all hovedsak flere langtidssymmeldte deler av året. Norsk Vann er en IA-bedrift.

Ytre miljø

Virksomheten har ingen vesentlige påvirkninger på ytre miljø. Også i 2021 ble reisevirksomheten sterkt redusert på grunn av Covid-19, omtalt i avsnitt over. Dette har gitt ytterligere bidrag til lavt miljøavtrykk.

Likestilling

Styret med varamedlemmer bestod i 2021 av 4 kvinner og 5 menn. I administrasjonen var det 12 kvinner og 9 menn. Dette inkluderer fast ansatte ekskl. langvarige permisjoner ved utgangen av 2021. De 4 lederne er menn.

Etiske retningslinjer

Norsk Vann har etiske retningslinjer som gjelder for medarbeidere og styret i Norsk Vann, og for personer som gjennom sitt oppdrag kan oppfattes som en representant for Norsk Vann. Norsk Vanns medlemmer er også oppfordret til å følge disse retningslinjene, som finnes tilgjengelig på norsk vann.no.

Valgte organer

Etter årsmøtet i 2021 har Norsk Vanns styre, valgkomite og fagkomiteer følgende sammensetning:

Styret

Robin Kåss, Porsgrunn kommune - leder
Anna Maria Aursund, Oslo kommune - nestleder
Hogne Hjelle, Bergen kommune
Geir Helø, Tromsø kommune
Elin Nikolaisen, Harstad kommune
Torgunn Sætre, NRV/NRA IKS

Vararepresentanter:

1. Trond Helleland, Stortinget
2. Michal Forland, Vann Vest ASS
3. Siw Anita Thorsen, Karmøy kommune

Styret i Norsk Vann

Valgkomiteen

Sigurd Grande, Oslo kommune - leder
Hilde Sandstedt, Rana kommune
Morten Finborud, Hias IKS

Vannkomiteen

Per Øystein Funderud, Asker kommune - leder
Paula Hannele Pellikainen, Bergen Vann KF - nestleder
Ane Hansen Kjenseth, Oslo kommune
Ståle Enge, Bodø kommune
Tor Håkonsen, Norsk vannrådgivning
Geir Richard Hansen, Narvik Vann KF
Dag Søvik, Rauma kommune
Asgeir Øybekk, Arendal kommune
Ragnhild Leirset, Godt Vann Drammensregionen

Avløpskomiteen

Kristine Akervold, Bergen kommune - leder
Jarle Furre, Stavanger kommune - nestleder
Helge Eliassen, Oslo kommune
Fred Magne Johansen, Tromsø kommune
Vidar Dyrnes, Kristiansund kommune
Kenneth Arnesen, Driftsassistansen i Viken
Kjersti Vik Strandli, Ullensaker kommune
Birgitte Gisvold Johannessen, Trondheim kommune
Truls Inderberg, Norconsult

Samfunnskomiteen

Veronika Wæraas, GIVAS IKS - leder
Michal Forland, Vann Vest AS - nestleder
Geir Torgersen, Høgskolen i Østfold
Tone Haave Killingland, Sandnes kommune
Cecilie Bråthen, Drammen kommune
Per Inge Lyngvær, Narvik Vann KF
Sigrid Teige Øye, Bergen kommune
Jørund Haugland, Kristiansand kommune
Sjur Tveite, Nasjonalt Vannsenter AS

Arbeidsgrupper

Ved utgangen av 2021 hadde Norsk Vann en aktiv arbeidsgruppe - Arbeidsgruppe for smarte vannmålere. Arbeidsgruppens mandat og sammensetning er omtalt under hovedmål 4.

Ansatte i Norsk Vann 2021

DIREKTØR

Thomas Breen
Direktør
ansatt fra juli 2019

AVD. FOR KURS OG ADMINISTRASJON

Yngve Wold
Ass. direktør
ansatt fra 2014

Turid E. Nybruket
Kontorleder
ansatt fra 1991

Terje Berg
Rådgiver IKT
ansatt fra 2013

Ingrid Holøyen
Skjærbakken
Rådgiver/VA-lærer
ansatt fra 2010

Fred Ivar Aasand
Rådgiver kurs
ansatt fra 2008

Sissel Løvås-Hauge
*Sekretær kurs og
konferanse*
ansatt fra 1993

Marit Skjel
Kurskoordinator
ansatt fra 2016

Ida Stabo-Eeg
Controller
ansatt fra 2018

Trond Kaulum
(tidl. ansatt)
Engasjert konsulent fra 2020

STAB – KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSKONTAKT

Thomas Langeland
Jørgensen
Stabsleder
ansatt fra 2014

Tone Bakstad
Kommunikasjonsrådgiver
ansatt fra 2014

Frode Skår
Kommunikasjonsrådgiver
ansatt fra juni 2020

AVD. FOR VANNTJENESTER

Kjetil Furuberg
Avdelingsleder
ansatt fra 2006

Gjertrud Eid
Rådgiver spredt avløp
ansatt fra 2012

Elin Riise
Juridisk rådgiver
ansatt fra 2011

Heidi Skaug
Juridisk rådgiver
ansatt fra 2019

Arnhild Krogh
Rådgiver VA
ansatt fra 2015–30.06.2021

Arne Haarr
Rådgiver VA
ansatt fra 2012

Ingun Tryland
Rådgiver VA
ansatt fra 2017

Kjetil Flugund
Rådgiver VA
Engasjert fra 01.03.2021
Ansatt fra 01.07.2021

Astri Fagerhaug
Rådgiver VA
ansatt fra 2018

Kjetil Kjenseth
Rådgiver
ansatt fra 2010–2021

Einar Melheim
(tidl. ansatt)
Engasjert konsulent fra 2014

Signe Tangen
Trainee
Engasjert fra 01.01.21–31.08.21

Økonomi

Norsk Vann gikk ut av 2021 med et driftsmessig underskudd på -196 762 kroner. Dette tilsvarer -0,38 % av budsjettert omsetning, og er nært opptil budsjettert nullresultat. Underskuddet dekkes inn ved bruk av annen egenkapital (årsresultat fra tidligere år). Selskapets driftsinntekter (omsetning) var 46,98 mill. kroner i 2021 mot 45,76 mill. kroner i 2020. Dette inkluderer omsetningen i prosjektsystemet. Driftssituasjonen har også i 2021 vært preget av Covid-19. Samtidig har Norsk Vann hatt en ekstraordinær situasjon med langtidssykefravær for flere sentrale medarbeidere. Dette har forsinket gjennomføringen av flere prosjekter. Omsetningen i prosjektene ligger som følge av dette 1,81 mill. kroner lavere enn i 2020. Både inntekter og kostnader er redusert.

Fagtreffet ble i 2021 gjennomført heldigitalt mens årskonferansen, jus-konferansen og en ny konferanse innen vannberedskap ble gjennomført som hybride løsninger hvor deltagerne kunne velge om de ville delta fysisk eller digitalt. Inntektene fra konferanser økte med 1,85 mill. kroner fra 2020 til 2021, tilhørende kostnader hadde også en vekst slik at nettoresultatforbedring fra 2020 var på 0,858 mill. kroner.

Flere kurs ble avlyst, utsatt eller endret fra fysisk til digital gjennomføring. Driftsoperatørkursene baseres i stor grad på undervisning tilpasset fysiske samlinger og er spesielt sårbare. Kursinntektene lå om lag på samme nivå som i 2020, mens kostnadsnivået økte. Nettoresultatet ble som følge av dette redusert med 0,28 mill. kroner.

Selskapets driftsutgifter var 47,21 mill. kroner mot 45,55 mill. kroner i 2020. Den største kostnadsveksten er lønnskostnader som hadde en vekst på 1,74 mill. kroner eller 8,06 %. Kostnadene knyttet til kurs og

konferanser økte med 1,44 mill. kroner, mens prosjektkostnadene ble redusert med 1,45 mill. kroner.

Totalkapitalen var ved utgangen av året 54,08 mill. kroner, med en egenkapitalandel på 18,13 %. Tidligere avsetninger fra Norsk Vanns årsresultat er omklassifisert fra gjeld til egenkapital i 2021. Det vises til regnskap og beretninger på de påfølgende sider.

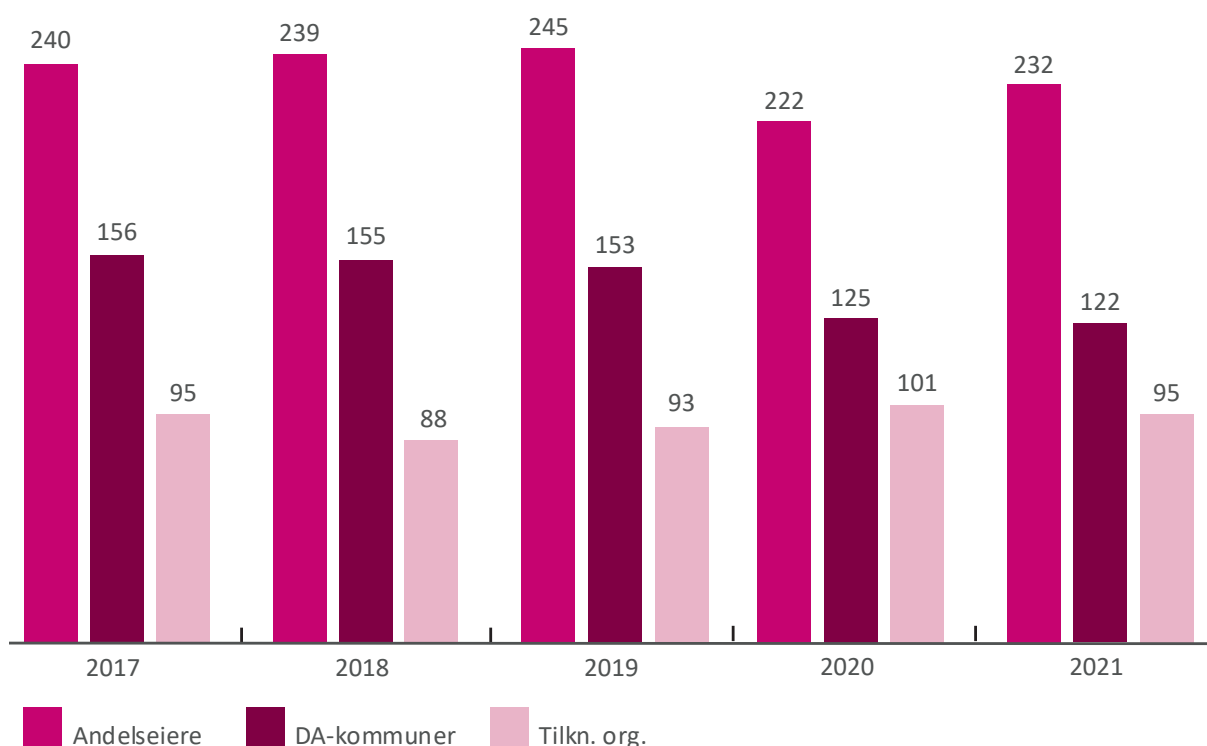
Prosjektøkonomi

I 2021 har prosjektkontingenten vært 2,60 kroner per innbygger. Deltakelsen i prosjektsystemet er frivilling for andelseierne i Norsk Vann, og 94 % av innbyggerne hos andelseierne er «representert» i prosjektsystemet. I 2021 ble det innbetalt 12,19 mill. kroner i prosjektkontingent fra deltakerne. Prosjektene har hatt 3,47 mill. kroner i inntekter fra andre bidragsytere. Dette er i hovedsak BARRiNOR og SLAMiNOR.

Medlemmer

Per 31.12.21 hadde Norsk Vann 232 andelseiere. Dette er kommuner, kommunalt eide selskaper, kommunenes driftsassistanser samt noen private samvirkevannverk. I 2021 fikk vi 8 nye andelseiere, 3 av disse var tidligere med via driftsassistansen. De 11 driftsassistansene representerer pr. 31.12.21 122 kommuner med ca. 532.000 innbyggere. Disse kommunene får mange av de samme fordelene som andelseierne, men får ikke direkte rådgivning. Norsk Vanns andelseiere representerer i overkant 5,2 mill. innbyggere, noe som tilsvarer 98 % av landets befolkning. Norsk Vann har ved årets slutt 95 tilknyttede organisasjoner. I løpet av året har det vært 6 innmeldinger og 8 utmeldinger. I tillegg har noen selskaper opphørt eller fusjonert. Fullstendig oversikt over alle medlemmer er vist bakerst i årsberetningen.

Medlemsutviklingen i Norsk Vann 2017–2021

Styrets beretning

Norsk Vann BA ble stiftet i 1986 under navnet NORVAR, Norske VA-verkers forening. Selskapets formål er beskrevet slik i vedtektenes § 3: «Selskapet skal arbeide for samarbeid og bærekraftig utvikling i norsk vannbransje. Selskapet skal fremme og organisere samarbeid mellom norske vann- og avløpsvirksomheter i tekniske, økonomiske og administrative spørsmål. Selskapet skal ivareta vann- og avløpsvirksomhetenes felles interesser i vannbransjen. Selskapet skal drive på non-profit basis».

Årsberetningen er avgitt av styret og sekretariatet i Norsk Vann BA i tilknytning til årsregnskapet for 2021.

Styret vil uttrykke tilfredshet med den utvikling og måloppnåelse sekretariatet har hatt i 2021, og den store medlemsaktiviteten som genereres gjennom sekretariatets arbeid.

Forretningsadresse

Selskapets forretningskontor er Vangsvegen 143, 2321 Hamar. Selskapet har et avdelingskontor i Oslo.

Fortsatt drift

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Norsk Vanns eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskapet.

FoU

Selskapets forsknings- og utviklingsaktiviteter fremgår av årsberetningen. Selskapets aktivitet under Norsk Vann prosjekt og andre prosjekter utgjør et betydelig bidrag til faglig utvikling innen vann- og avløpssektoren.

Arbeidsmiljø i sekretariatet

Arbeidsmiljøet i sekretariatet vurderes som godt. Sekretariatet har i 2021 gjennomført medarbeiderundersøkelse etter metodikken «10-FAKTOR», samt en tilleggsundersøkelse.

Sykefraværet var 6,1 % i 2021, en økning fra 0,2 % fra 2020. Dette skyldes i hovedsak langtidsfravær fra et fåtall medarbeidere.

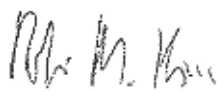
Ytre miljø

Selskapet har ingen vesentlige påvirkninger på ytre miljø utover det som følger av ordinær kontor- og reisevirksomhet knyttet til selskapets formål. Reisevirksomheten har vært sterkt redusert i 2021 grunnet Covid-19 restriksjoner.

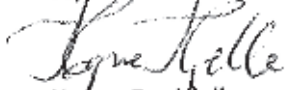
Likestilling

Styret med varamedlemmer består av 5 kvinner og 5 menn. I administrasjonen er det 12 kvinner og 9 menn. Av 4 ledere i administrasjonen, er alle menn.

Hamar, 3. mai 2022

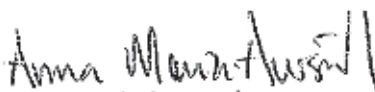
Robin Martin Kåss
Styrets leder

Hogne Per Hjelte
Styremedlem

Thomas Breen
Direktør

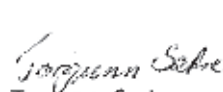
Anna Maria Aursund
Nestleder

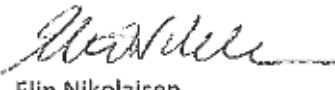
Geir Helø
Styremedlem

sign

Trond Helleland
Varamedlem

Torgunn Sætre
Styremedlem

Elin Nikolaisen
Styremedlem

Norsk Vann BA

Resultatregnskap

NOTE	DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2021	2020
	Kontingenter	17 324 032	16 724 120
	Kurs- og konferanseinntekter	8 303 939	6 286 487
	Prosjektinntekter	19 737 715	21 549 586
	Annen driftsinntekt	1 615 916	1 203 459
	Sum driftsinntekter	46 981 602	45 763 652
	Kurs- og konferansekostnader	3 902 265	2 462 044
	Prosjektkostnader	14 087 542	15 540 993
2	Lønnskostnad	23 323 767	21 584 222
4	Avskrivning på varige driftsmidler	229 665	196 382
2, 3	Annen driftskostnad	5 663 120	5 764 115
	Sum driftskostnader	47 206 358	45 547 757
	Driftsresultat	-224 756	215 894
	FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Renteinntekt	41 881	55 172
	Annen finanskostnad	-13 887	-19 825
	Netto finansresultat	27 994	35 347
	Ordinært resultat	-196 762	251 242
	ÅRSRESULTAT	-196 762	251 242
	DISPONERINGER		
8	Avsatt til annen egenkapital - likviditetsfond	0	0
8	Overført til/fra andre egenkapital fond	-196 762	251 242
	Sum disponeringer	-196 762	251 242

Norsk Vann BA

Balanse pr 31. desember

NOTE	EIENDELER	2021	2020
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
4	Inventar og kontormaskiner	411 281	567 105
	Sum varige driftsmidler	<u>411 281</u>	<u>567 105</u>
	Finansielle anleggsmidler		
1	Egenkapitalinnskudd KLP	1 196 593	1 096 151
	Aksjer Kompetansesenter ÅS	350 300	350 300
	Sum finansielle anleggsmidler	<u>1 546 893</u>	<u>1 446 451</u>
	Sum anleggsmidler	<u>1 958 174</u>	<u>2 013 556</u>
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
	Kundefordringer	2 512 714	2 570 387
	Andre fordringer	309 618	233 189
	Sum fordringer	<u>2 822 333</u>	<u>2 803 576</u>
6	Bankinnskudd, kontanter og lignende	49 303 524	50 008 356
	Sum omløpsmidler	<u>49 303 524</u>	<u>50 008 356</u>
	SUM EIENDELER	<u>54 084 030</u>	<u>54 825 488</u>

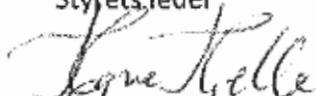
Norsk Vann BA

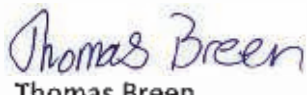
Balanse pr 31. desember

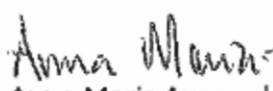
NOTE	EGENKAPITAL OG GJELD	2021	2020
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
7	Andelskapital	266 000	258 000
	Sum innskutt egenkapital	266 000	258 000
	Opptjent egenkapital		
8	Annen egenkapital - likviditetsfond	7 193 701	7 193 701
8	Fond for økt kursaktivitet	1 044 183	1 044 183
8	Fond for prosjektstilling kommunikasjonsrådgiver	1 303 238	1 500 000
	Sum opptjent egenkapital	9 541 121	9 737 884
	Sum egenkapital	9 807 121	9 995 884
	Gjeld		
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	3 252 627	3 373 198
	Skyldige offentlige avgifter	1 543 224	1 756 111
3, 8	Avsetninger for forpliktelser	0	893 043
	Udisponerte prosjektmidler	3 284 175	1 224 551
5	Disponerte prosjektmidler	33 692 102	34 454 022
	Annen kortsiktig gjeld	2 504 781	3 128 680
	Sum kortsiktig gjeld	44 276 909	44 829 604
	Sum gjeld	44 276 909	44 829 604
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	54 084 030	54 825 488

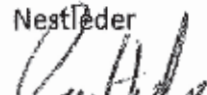
Hamar, 26.april 2022

Robin Martin Kåss
Styrets leder

Hogne Per Hjelte
Styremedlem

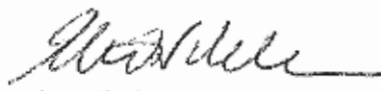

Thomas Breen
Direktør

Anna Maria Aursund
Nestleder

Geir Helø
Styremedlem

sign
Trond Helleland
Varamedlem

Torgunn Sætre
Styremedlem

Elin Nikolaisen
Styremedlem

Norsk Vann BA

Noter til regnskapet 2021

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for små foretak i Norge.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Egenkapitalinnskudd til KLP

Egenkapitalinnskudd til organsiasjonens pensjonsordning, KLP, er vurdert etter kostmetoden. Investeringen nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Ved deltakelse i ytelsesbaserte flerforetaksordninger, regnskapsfører foretaket sin andel av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler og kostnad tilknyttet pensjonsordningen. Når det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon til å regnskapsføre en flerforetaksordning som en ytelsesbasert pensjonsordning, regnskapsføres ordningen som om den var en innskuddsordning.

Inntekter

Medlemsinntekter periodiseres over regnskapsåret. Øvrige inntekter regnskapsføres når de er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Offentlige tilskudd

Mottatte driftstilskudd sammenstilles med de kostnader tilskuddet er ment å dekke.

Prosjekter

Prosjektmidler inntektsføres i takt med forbruk av midlene. Ikke inntektsførte prosjektmidler (udisponerte) og disponerte prosjektmidler balanseføres som kortsiktig gjeld

Note 2 Lønnskostnad, antall ansatte mm

Lønnskostnad	2021	2020
Lønn	16 959 629	16 492 256
Arbeidsgiveravgift	2 879 712	2 676 075
Pensjonskostnader	3 276 055	2 236 251
Andre ytelser	208 370	179 640
Sum	23 323 767	21 584 222

Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt: 19,3

Ytelser til ledende personer

	Lønn	Pensjons- kostnader	Andre godtgj.
Administrerende direktør	1 171 479	150 925	7 272
Styret	-	-	160 500

Det er ikke ytet lån eller stilt sikkerhet til ledende personer.

Organisasjonen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven.

Organisasjonens ytelsesbaserte pensjonsordninger er en flerforetakspensjon og gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er fondert gjennom forsikringsselskapet KLP. Totalt i ordningen er 38 personer hvorav 19 aktive.

Revisor

Godtgjørelse til revisor for revisjon utgjør i 2021 kr 89 000 delvis inkl mva

Godtgjørelse for andre tjenester utgjør kr 16 609 delvis inkl mva.

Note 3 Annen driftskostnad og avsetninger for forpliktelser

Spesifikasjon av annen driftskostnad	2021	2020
Husleie og kontorhold	3 869 294	3 782 864
Reise og møteutgifter	362 364	484 367
Infokostnader og rekr./omdømme	533 466	439 581
Honorarer konsulenter mm	143 026	403 376
Øvrige driftskostnader	754 971	653 927
Sum	5 663 120	5 764 115

Spesifikasjon av avsetninger for forpliktelser	2 021	2 020
Nyutvikling av opplæringssystemer, se også note 8		
Prosjektstilling kommunikasjonsrådgiver, se også note 8		893 043
Sum	-	893 043

Fra 2021 er tidligere avsetninger fra NV årsresultat omklassifisert til egne fond under annen egenkapital. Se note 8.

Note 4 Varige driftsmidler

	Inventar og kontormaskiner
Anskaffelseskost 01.01	1 009 221
Årets tilgang	73 841
Anskaffelseskost 31.12	1 083 062
Akk. avskrivninger 01.01	442 117
Årets avskrivninger	229 665
Akk. Avskrivninger 31.12	671 781
Bokført verdi pr. 31.12	411 281
Økonomisk levetid	4 eller 5 år
Avskrivningsplan	lineær

Note 5 Disponerte prosjektmidler

Bundne midler i løpende prosjekter utgjør kr 33 692 102 mot kr 34 454 022 i 2020.

Av dette er kr 22 658 768 knyttet til Norsk Vann prosjekter som normalt gjennomføres fra vår/sommer i bevilgningsåret til vår/sommer året etter. Kr 11 033 334 er knyttet til andre "eksterne" prosjekter.

Note 6 Bankinnskudd

Bankinnskudd, kontanter og lignende omfatter bundne skattetrekksmidler med kr. 1 049 349

Note 7 Andelskapital

Andelskapitalen har hatt følgende bevegelser

	2 021	2 020
Andelskapital 01.01.	258 000	242 000
Tilgang nye andeler i året	8 000	16 000
Andelskapital pr 31.12	266 000	258 000

Note 8 Annen egenkapital

	Egenkapital pr 1.1	Om- klassifisering	Disponering	Egenkapital pr 31.12
Likviditetsfond	7 193 701			7 193 701
Fond for nyutvikling av opplæringssystemer *		1 044 183		1 044 183
Fond for prosjektstilling kommunikasjonsrådgiver *		1 500 000	-196 762	1 303 238
Sum	7 193 701	2 544 183	-196 762	9 541 121

* Ved tidligere årsavslutninger ble deler av årsresultat vedtatt avsatt til interne prosjekter, nyutvikling av opplæringssystemer og prosjektstilling kommunikasjonsrådgiver, og ble i regnskapet klassifisert som gjeldsposter. Selvpålagte restriksjoner/forpliktelser knyttet til tidligere års overskudd er ikke juridisk bindende og skal derfor ikke behandles som en gjeldspost i balansen. Fra og med 2021 er disse disponeringene omklassifisert til egne fond under annen egenkapital. Balansepostene for 2020 er omarbeidet tilsvarende, jfr note 3.

Til årsmøtet i **NORSK VANN BA**

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Norsk Vann BA sitt årsregnskap som viser et underskudd på kr 196 762. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under "Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet". Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon består av Årsberetning 2021. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Hamar, 26.april 2022
Hamar Revisjon AS

Elin Schou Lund
statsautorisert revisor

ANTALL PÅ SEMINARER, KONFERANSER, KURS OG FAGTREFF 2021

MINDRE KURS	Antall	Antall deltakere
Kurs i kommunalt tilsyn av mindre avløpsanlegg (digitalt)	1	24
Kurs i vann- og avløpsrett (digitalt og fysisk)	2	74
Kurs i vannforsyning til brannslukking og sprinkleranlegg (digitalt)	2	74
Innføringskurs i NoDig-metoder (digitalt)	1	18
Innføringskurs NoDig-metoder (digitalt)	1	22
Totalt	5	190
DRIFTSOPERATØRKURS		
Driftsoperatørkurs vann	2	39
Driftsoperatørkurs transport	1	18
Driftsoperatørkurs avløp	1	18
Totalt	4	75
KONFERANSER		
Norsk Vanns Fagtreff	1	371
Norsk Vanns Årskonferanse	1	224
Vann- og avløpsjuskonferansen	1	228
Vannberedskapskonferansen	1	174
Totalt	4	997
INFORMASJONSMØTER		
Informasjonsmøte om bedreVANN (digitalt)	1	Ingen info
Webinar om utbygging av nye renseanlegg	1	41
Totalt	2	-
SAMLINGER		
VASK-samling (digitalt)	1	23
IKS-samling	1	20
KF/AS-samling	1	10
Totalt	3	53

Medlemmer i Norsk Vann per 31.12.2021

nye medlemmer i 2021.

ANDELSEIERE

Alstahaug kommune	Fedje kommune	Kroksjøen vannverk SA
Alta kommune	Fjaler kommune	Kvam kommune
Alver kommune	Flateby Vannverk BA	Kvæfjord kommune
Arendal kommune	Flekkefjord kommune	Kåfjord kommune
Asker kommune	Forsvarsbygg Utleie	Larvik kommune
Asker og Bærum vannverk IKS	Fredrikstad kommune	Levanger kommune
Askvoll kommune	FREVAR KF (Fredrikstad)	Lier vei, vann og avløp KF
Askøy kommune	Frogn kommune	Lier kommune, tilsynet
Aurland kommune	Frosta kommune	Lillehammer kommune
Aurskog-Høland kommune	Frosta Vassverk SA	Lillesand kommune
Balsfjord kommune	Frøya kommune	Lillestrøm kommune
Balsfjord kommunalteknikk KF	Færder kommune	Lindesnes kommune
Bamble kommune	Gausdal kommune	Longyearbyen lokalstyre, Bydrift KF
Bardu kommune	Gimilvann BA	Lunner kommune
Beiarn kommune	GIVAS IKS (Kongsvinger-regionen)	Luster kommune
Bergen kommune	Gjerdrum kommune	Lyngen kommune
Bergen Vann KF	Gjesdal kommune	Lærdal kommune
Berlevåg kommune	Gjøvik kommune	Lørenskog kommune
Birkenes kommune	Glitrevannverket IKS	Løten kommune
Bjerkreim kommune	Gloppen kommune	Malvik kommune
Bjørnafjorden kommune	Gran kommune	Melhus kommune
Blaker Vannverk BA	Hadsel kommune	Meråker kommune
Bodø kommune	Halden kommune	Midtre Gauldal kommune
Bokn kommune	Hamar kommune	Midtre Romerike Avløpsselskap,
Brønnøy kommune	Hammerfest kommune	MIRA IKS
Bykle kommune	Hareid kommune	Molde Vann og Avløp KF
Bærum kommune	Harstad kommune	Moss kommune
Bømlo Vatn og Avløpsselskap AS	Haugesund kommune	MOVAR IKS (Mosse-regionen)
Drammen kommune	Heim kommune	Målselv kommune
Drangedal kommune	Hemnes kommune	Namsos kommune
Driftsassistansen for VA i Oppland	Herøy kommune (M/R)	Nannestad kommune
(9 komm.)	Herøy Vasslag SA	Narvik Vann KF
Driftsassistansen for VAR i	Hias IKS (Hamar-regionen)	Nes kommune
Hedmark (11 komm.)	Hitra kommune	Nesodden kommune
Driftsassistansen i Aust-Agder	Hobøl Vannverk SA	Nittedal kommune
(10 komm.)	Hol kommune	Nord-Aurdal kommune
Driftsassistansen i Nordre Nordland	Hole kommune	Nordkapp kommune
(21 komm.)	Holmestrand kommune	Nordre Follo renseanlegg IKS
Driftsassistansen i Buskerud	Holtålen kommune	Nordre Land kommune
(10 komm.)	Horten kommune	Nordreisa kommune
Driftsassistansen i Møre og	Hurdal kommune	Notodden kommune
Romsdal (19 komm.)	Hvaler kommune	NRA IKS (Nedre Romerike Avløp)
Driftsassistansen i Telemark	Høyanger kommune	NRV IKS (Nedre Romerike Vann)
(12 komm.)	Hå kommune	Nærøysund kommune
Driftsassistansen i Viken IKS	Inderøy kommune	Oppdal kommune
(3 komm.)	Indre Fosen kommune	Orkland kommune
Helgeland driftsassistanse	Indre Østfold kommune	Oslo kommune, VAV
(13 komm.)	IVAR IKS (Stavanger-regionen)	Oslo Lufthavn, Avinor AS
Vannassistenten i Vestre Agder	Jevnaker kommune	Porsanger kommune
(6 komm.)	Karåsøy kommune	Porsgrunn kommune
Vann Vest AS (8 komm.)	Karmøy kommune	Rakkestad kommune
Eide Vassverk SA	Kautokeino kommune	Rana kommune
Eidfjord kommune	Kinn kommune	Randaberg kommune
Eidsvoll kommune	Kirkebygden og Ytre Enebakk Vann-	Rauma kommune
Eigersund kommune	verk SA	Rennebu kommune
Enebakk kommune	Klepp kommune	Ringeby kommune
Engerdal kommune	Kongsberg kommune	Ringerike kommune
Farsund kommune	Kristiansand kommune	Ringsaker kommune
	Kristiansund kommune	Rælingen kommune

Røros kommune
 Sandefjord kommune
 Sandnes kommune
 Sarpsborg kommune
 Senja kommune
 Skaun kommune
 Skien kommune
 Skjervøy kommune
 Smøla kommune
 Sogndal kommune
 Sokndal kommune
 Sola kommune
 Stad kommune
 Stange kommune
 Stavanger kommune
 Steinkjer kommune
] Storvatn Vassverk SA
 Stjørdal kommune
 Stord Kommunalteknikk
 Stranda kommune
 Stryn kommune
 Strandvik og Vinnes Vassverk SA
 Suldal kommune
 Sunnfjord kommune
 Sveio kommune
 Sykkylven kommune
 Søndre Follo renseanlegg IKS
 Søndre Land kommune
 Sør-Aurdal kommune
 Sør-Fron kommune
] Sør-Odal kommune
 Sør-Varanger kommune
 Tana kommune
] Time kommune
 Tromsø kommune
 Trondheim kommune
 Tysvær kommune
 Tønsberg kommune
 Tønsberg Renseanlegg IKS
 Ullensaker kommune
 Ullensvang kommune
 Ulvik kommune
 Vadsø Vann og Avløp KF
 Valle kommune
 Vang kommune
 Vardø kommune
 Vefsn kommune
 Verdal kommune
 Vestby kommune
 Vestfold Vann IKS
 Vestre Toten kommune
 Vik kommune
 Vindafjord kommune
 Voss herad
 Våler kommune (Viken)
 Våler Vannverk SA
 Østre Toten kommune
 Ørland kommune
 Øvre Eiker kommune
 Øyer kommune
 ØyVAR AS (Øygarden)
 Øystre Slidre kommune

Åfjord kommune
 Ål kommune
 Ålesund kommune
 Åmot kommune
 Årdal kommune
 Årnes Vannverk SA
 Ås kommune

TILKNYTTETE ORGANISASJONER

Rådgivere/servicefirma
 AFRY Norway AS (tidl. ÅF Engineering)
 Ancistrus AS
 Aprova
 Aquateam Cowi AS
 Asplan Viak AS (17 kontorer)
 Aquathor AS
 Cowi AS (12 kontorer)
 DHI AS, Oslo
 EnviDan AS
 Erichsen & Horgen AS
 Grønn Vekst AS
] Ing. P Nome AS
 Kinei AS
 LabForum AS
 Multiconsult AS (7 kontorer)
 NIRAS Norge AS
 Norconsult AS (17 kontorer)
 Rambøll Norge AS (7 kontorer)
] Siv.ing. Tobias Dahle
 Storm Aqua AS
 Sweco Norge AS (10 kontorer)
 Teta Vannrensing AS
 Value Environement AS

LEVERANDØRER

ABB AS, Divisjon Kraft
 Ahlsell Norge AS
 Armaturjonsson AS
 AVK Norge AS
 Basal AS
 Biovac Environmental Technology AS
 Brimer AS
 Brenntag Norge AS
 Brødrene Dahl AS
] Christian Berner AS
] Enwa AS
 Franzefoss Minerals AS
] Fresh Water Norway
 Furnes Jernstøperi AS
 Hallingplast AS
 Hydropress Huber AB
 INNVA AS
 Kamstrup AS
 Kemira Chemicals AS, Fredrikstad
 KROHNE Norway AS, avd. KROHNE
 Instrumation
 Kjeldaas AS
 Krüger Kaldnes AS
 Lindum AS
 MAIK AS
 Malthe Winje Automasjon AS

Nordic Water Products AS
 Norkart AS
 Norsk Wavin AS
 Olimb Rørfornying Holding AS
 PAM Norge – Saint-Gobain Byggevarer AS
 Pipelife Norge AS
 Protan AS
 Pumpemodul AS
 Purac AB
 Sterner AS
 Ulefos AS
 Uponor Infra AS
] Wago Norge AS
 W. Giertsen AS
 Xylem Norge AS
 Yara Norge AS

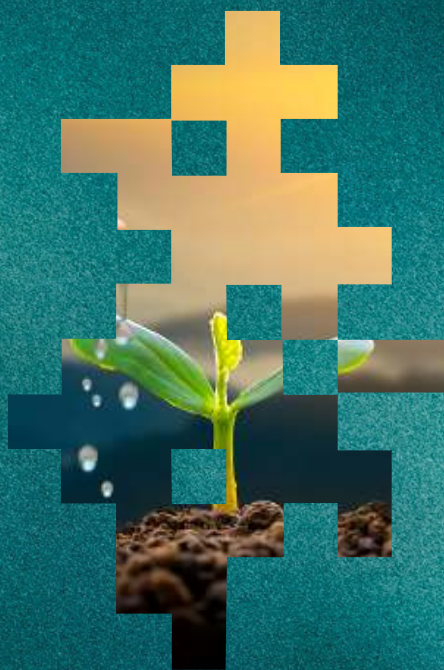
UNDERVISNINGSPERSONER

Fagskolen i Hordaland
 Fagskolen Innlandet
 Fagskolen Tinius Olsen
 Fagskolen i Nord, avd. Tromsø
 Fagskolen i Viken
 Forsvarets logistikk-skole
 Høgskulen på Vestlandet
 Høgskolen i Østfold
 NMBU, Fakultetet for realfag og teknologi
 Norges grønne fagskole - Veia
 NTNU Gjøvik
 NTNU Ålesund
 NTNU Trondheim, Inst. for bygg- og miljøteknikk
 Oslo Metropolitan University – OsloMet
 Trøndelag høyere fagskole, THYF (tidl. Chr. Thams fagskole)
 UiT-Norges Arktiske Universitet
 Universitetet i Agder
 Universitetet i Stavanger
 Universitetet i Sørøst-Norge
 Øksnevad vgs.

ANDRE

Avløp Norge AS
 Bekkelaget Vann AS
 Maskinentreprenørenes Forbund
 Nordiske Plastrørgruppen Norge
 Norsk institutt for vannforskning
 NORVA24
 Rørinspeksjon Norge
 SINTEF Community – Vann og miljø
 Trimble Solutions Sandvika AS
 VA og VVS produsentene
 ÅRIM IKS

A large rectangular area with horizontal lines for writing notes. The area is light gray and contains 25 horizontal lines, providing a space for taking notes.

Norsk Vann

Norsk Vann BA
Vangsvegen 143
2321 Hamar
norsk vann.no

Filsa Trykkeri, avd. Hamar